

Sovyet - Finlândiya siyasî münasebatı kesildi

Karşılıklı abluka

Berlin, ablukayı menşei İngiliz olan bütün ihracat mallarına teşmil edecekmiş İngilterenin Roma elçisi hükümetinin bazı tekliflerini hamilen İtalyaya döndü

Berlindeki bitaraf muhabirler İngiltere ve İskoçyanın bütün garb sahilinin tahtelbahirler tarafından dökülecek maynlerle tecrid edileceğini bildiriyorlar

Alman denizaltı filosu mütemadiyen artırılıyor

Maynlere karşı faaliyete geçen İngiliz balıkçı gemilerinden biri

Roma, 29 (Hususi) — Birkaç gün evvel Londraya gitmiş olan İngiliz büyük elçisi Sir Persy Loren, tekrar Romaya dönmüştür.

Büyük elçinin, Almanyaya karşı iktisadî ablukayı şiddetlendirmek hususunda İtalyan hükümetine tevdi edilmek üzere, (Devamı 3 üncü sayfada)

Tütün piyasası Pazartesi günü açılıyor

Ticaret Vekili dün müstahsillere karşı bir hitabede bulundu

Ankara, 29 — Ticaret Vekili Nazım Topçuoğlu bu akşam radyoda tütün müstahsillerine karşı bir hitabede bulunmuş, ezicumle demiştir ki:

(Devamı 8 inci sayfada)

Meçhul denizaltı

Araştırmalar yapılması için limanlara tebligat yapıldı

Bozcaada ve Babakale mevkiileri arasında milliyeti meçhul bir tahtelbahirin görüldüğünü dün yazmıştık.

(Devamı 8 inci sayfada)

Rumen haricî Siyasetinin Ana hatları

Gafenko dün Rumen meclisinde mühim beyanatta bulundu

Bükreş, 29 (Rador ajansı bildiriyor) — Hariciye nazırı Gafenko âyan ve meb'usan meclislerinin bugün yaptıkları müş-

(Devamı 8 inci sayfada)

Üstad Halilin tablosu meselesi

Ortada biran evvel tamiri zarurî bir hareket var

70 yıllık ömrünün yarım asrını fircaşının emrine vermiş bulunan değerli ressam merhum Hall (Paşa) nın Ankarada

(Devamı 8 inci sayfada)

Molotof, Rus ordu ve donanmasını hazır bulunmağa davet etti

Amerikada heyecan

Vaşington hükümeti tavassutta bulunmağa hazır!

Moskovadaki Finlandiya sefiri hükümetinin cevabî notasını vermiye vakit bulamadan Sovyetlerin münasebatın kesildiğine dair ikinci notasını aldı

Maskelenmiş bir Fin topu ve Fin süvari ve bisikletli müfrezeleri

Londra, 29 (Hususi) — Aralarında ciddi bir mahiyet iktibas etmiş olan Sovyet - Finlandiya ihtilâfı, bugün yepyeni hükümeti tarafından feshi neticesinde

(Devamı 8 inci sayfada)

İzdiham hâdisesi davasına dün bakıldı

Muhakemeye İzmitte devam edildi, şahid olarak da İzmit Emniyet Müdürü dinlendi

İzmit, 29 (Hususi) — Bugün saat 14 de bahçe izdiham hâdisesinin muhakemesi Kocaeli Ağırceza mahkemesinde Dolma-

ne devam edildi (Devamı 8 inci sayfada)

Alman tayyareleri dün tekrar İngiltere ve Fransa üzerinde uçuşlar yaptılar

Bir Alman tayyaresi düşürüldü, diğer üç Alman tayyaresi de mecburî inişler yaptı

Alman tayyareleri İngiliz sahilleri üzerinde

(Yazısı 8 inci ayfada)

İngiliz - Türk malî ve iktisadî müzakereleri

Menemencioğlu Lord Halifaks ve Hariciye müsteşarile görüştü

Lordlar Kamarasında Türkiye hakkında sorulan bir suale verilen cevap

Londra 29 (Hususi) — Türkiye Hariciye Müsteşarı Numan Menemencioğlunun riyasetindeki Türk malî ve iktisadî heyeti bugün Hariciye Nazırı Lord Halifaks ve Hariciye müsteşarı Aleksandr Kadogan tarafından kabul edilmişlerdir. Mülakat uzun müddet sürmüştür. Numan Menemencioğlu - Hariciye Nazırı Lord Halifaks - Hariciye müsteşarının misafiri olarak Londrada ikamet edecektir.

Londra, 29 (A.A.) — Dün Londraya gelen Türk ekonomi heyeti reisi Numan Menemencioğlu bugün saat 16.30 da Hariciye nezaretine giderek Lord Halifaksla ilk mülakatını yapmıştır.

Lord Halifaks ve Menemencioğlu Yarın hükümet başkanlığına diğer bir çoklarını ve bilhassa ticaret nazırı Stanley'i ziyaret edecektir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Ticaret Vekilinin
Köylüye hitabesi

Yazan: Muhittin Birgen

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu, dün, köylüye hitaben radyo vasıtasıyla bir nutuk irad etti. Bu, bir nutuktan ziyade köylüye, köy işlerine dair bir takım haberler vermek ve bir takım tavsiyelerde bulunmak arzusuyla tevcih edilmiş bir hitabedir.

Topçuoğlunun sözlerinden iyi şeyler öğreniyoruz. Meselâ, bu seneki bütün rekoltemizi satmak bakımından, son zamanlarda köy muhitinde düşülmüş olan bazı endişelerin varid olmadığını öğrenmek bizim için çok memnuniyet verici bir hâdisedir. Ticaret Vekilimiz bu hususta gayet sarîh ve gayet ümidli sözler söylemiştir. Yarın Amerika bütün kumpanyaları tarafından açılacak olan piyasanın geçen seneki fiatlardan aşağı oluyacağını söyleyen Topçuoğlu, bu işlerin her nevi hareketlerini iyi bilen bir mütehasıs sifatiyle, elbet lâzım gelen tetkiklerini ve konuşmalarını yapmış ve tedbirlerini almıştır. Amerika müşterilerinin geniş mikyasta mübayaat yapabilmelerini temin için kendilerine karşı bir hayli mühim ve maddî kolaylıklar göstermiş olan hükümet, bu müşterilerin de ölmükabele, Türkiye bütün piyasasını şenlendirmek ve köylünün yüzünü güldürmek bakımından, üzerlerine düşen vazifeleri ifa edeceklerinden elbet emin olmuştur. Şu halde, yarın Amerikalılar tarafından açılacak olan bütün piyasası, ilk hamlede piyasanın rahatlanmasını temin edeceği gibi, belki de bir müddet sonra, yeni çıkacak müşterilerle, bu piyasanın hareketlenmesi mümkün olacaktır.

Türkiyenin bütün ihracatı, bizim millî iktisadiyatımızın en zengin ihracat kalemini temsil eder. Bu mahsulün en kötü ihtimal ile geçen seneki fiatlarla satılmasının temin edilmesi ve yeni müşterilerle piyasanın belki de yükselmesi ihtimallerinin çok varid görünmesi bizi ciddi memnun eder. Burada, köylülerimiz bu vesile ile biz de şunu söylemek isteriz ki, dünyanın bugünkü fiat hareketlerine göre, bütünün de geçen seneki seviyede kalmayarak yükselmeye doğru temayül eylemesi çok mümkündür. Bunun için, bütün müstahsillerimiz, ellerindeki mahsulleri elden çıkarmak için tüzumundan fazla acele etmedikleri takdirde neticeden memnun kalacaklardır.

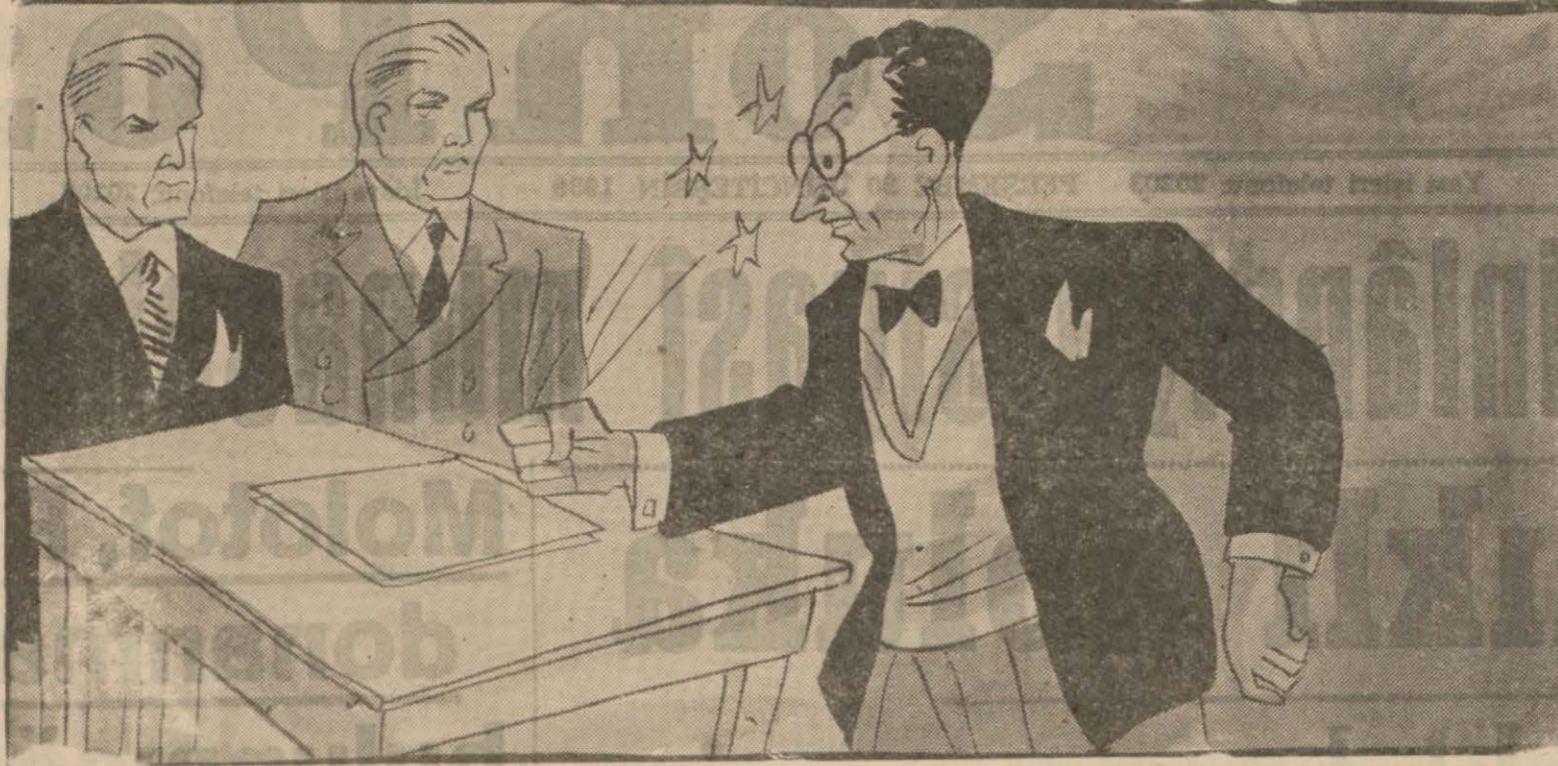
Ticaret Vekilimizin sözlerinden anladığımıza göre hükümet, mahsullerimizin değer fiatlarla satılacağı ve hattâ fiatların, bilhassa bazı maddeler üzerinde, yükselmeğe doğru gideceği hususunda çok ümidli ve nikbindir. Esasen, bu ümidlilik, Başvekil Dr. Saydamın, muhtelif vesilelerle bundan çok evvel yapmış olduğu muhtelif beyanatlardan da anlaşılıyordu. İstihsal ettiği mahsulün iyi fiatlarla mutlak satılacağı hakkındaki kanaatini ifadeden sonra köylüyü bilhassa istihsale teşvik eden Dr. Saydamın kendisini boş yere bir nikbindir havasına kapırmamış olduğunu gösteren piyasa alâmetleri yok değildir. Meselâ, bütün piyasasının çok iyi bir hava içinde açılacağı ve çok iyi bir inkişaf seyri takip edeceğini gösteren bugünkü vaziyet meydandadır. Fakat, bu iyi piyasa hareketi yalnız bütün sahasında değil, diğer maddeler üzerinde de kendisini gösteriyor.

Meselâ, pamuk fiatları, ihracatın mendedilmesini müteakib bir hayli düşmüştü. Geçen senenin kırk beş kuruşuna mukabil bu sene bir aralık 35 kuruş kadar düşmüştü ve hattâ bu fiatlarla da üzerinde alışveriş yapılmadığı bir aralık esefle görülmüş olan pamuk mahsulümüz, daha bugünden, henüz ihracat memnuniyeti kaldırılmadığı halde bile, geçen seneki fiatları çoktan geçmiştir. Pamukta böyle olduğu gibi, daha birçok yiyeceğe aid mahsullerimizde de az veya çok bir hayli tereffül göze çarpıyor. Bu tereffül hareketinin devam edeceğini kuvvetle ümid etmemiz için birçok sebepler vardır. İhraç memnuniyetinin kaldırılmasını takib eden bu canlanma hareketi, henüz haric satışlarda bir canlılık göze çarpmamasına rağmen, böyle giderse, yakın bir zamanda daha iyi bir piyasa hareketine şahid olacağımız muhakkaktır.

Herhalde, piyasa, birkaç gün evveline nazaran daha çok ümidli, daha canlı ve sağlam bir hava içinde bulunuyor. Önümüzdeki haftalarda bu vaziyetin daha hayırlı inkişafına doğru gideceği hak-

Resimli Makale:

İki inadcı...

Bir insan inadcı mıdır. fikrinde sebat mı ediyor? İki ihtimalden birine hükmetmekte haklısınız: Ya düşüncecek, düşüncesinden netice çıkaracak, bilgi ile dolu bir kafaya maliktir, yahud da çok cahildir.

Bilgisi geniş ve muhakemesi sağlam bir muarız ile münakaşa, hattâ mücadele etmek sizin lehinzdedir, haklı olduğunuz takdirde sizi ikna eder, haksızsa sizin görüş zaviyenize gelir, buna mukabil cahil bir inadcı ile münakaşaya girişmek zararımızdır, hiç değilse vaktinizi kaybettirir.

SÖZ ARASINDA

A man esirlerinin
İngilteredeki rahatı

İngilizler tarafından esir edilen Alman bahriyelileri ve tayyarecileri İskogyada bir kampta oturmaktadırlar. Bu kamp her türlü konforu haiz bulunmaktadır. Esirler de çok mükemmel bir şekilde yaşamaktadırlar. Kendilerine muntazam ve bol yemekler verildiği gibi isteyenler de istedikleri yemeği bizzat kendileri yapabilmek hakkına malik bulunmaktadır. Yukarıda iki Alman esirinin yemek pişirmelerini görüyorsunuz.

Lehistan'dan kaçan kuşlar

Yugoslavyada Hırvatistana birçok kuşlar gelmeğe başlamıştır. Bu kuşlar içinde kırlangıçlardan tutunuz da kartallara kadar her türlü vardır.

Yapılan tetkiklere göre bu kuşlar Lehistan'dan kaçmaktadırlar.

Lehistan'da vukubulan muharebelerde endahat edilen sayısız toplar kuşları hareketini mücb olmuştur.

Kartallar çok bitab bir halde bulunmaktadır. Bir çokları el ile tutulacak hale bile gelmişlerdir.

Bu kartallardan biri İtalyada Saoove şehrine varmıştır. Ayaklarında bilezikler bulunuyormuş. Bu bilezikler üzerinde şu yazıların mevcudiyeti görülmüş:

«6 Şubat 1939, Varşova hayvanat bahçesi».

Bu kuş şimdi İtalyan hayvanat bahçesine nakledilmiştir.

kundaki ümidlerimiz sağlamdır.

Ticaret Vekilimiz, ömrünü köy iktisadiyatı içinde geçirmiş bir vatandaş sifatiyle köylümüzün vaziyetini çok iyi bildiği

(Devam 8 inci sayfada)

Hergün bir fıkra

Dillerden hangisini?

Konuştuğu dillerin sayısı eliyi geçen Viyanalı profesör Sprach bir ziyafete yemek yerken:

— Ay!

Diyerek peçetesini ağzına götür - müştü. Profesörün yanında oturan bir kadın sordu:

— Bir şey mi oldu profesör?

— Dilimi ısırıldı.

Kadın gene sordu:

— Dillerden hangisini?

Şimdiye kadar 890
Talibi çıkan kız

Bu harikulâde genç kız İngiliz Gilbert Scotte adında bir kilise mühendisinin kızıdır. Çok güzeldir, bu yüzden kendisine şimdiye kadar 890 talib olmuştur. Fakat o bu çeşid çeşid talib arasında Graham Vincent adında sosyetenin tanıdığı delikanlılardan birine nihayet gönül kapmıştır. Bu ayın 25 inde Londrada evlenecek olan bu iki gencin düğünlerinin çok kalabalık olacağı tahmin olunmaktadır.

Amerikalı haydut
Al Kaponenin karısı

Meşhur Amerikalı haydut Al Kaponenin geçenlerde ceza müddetini bitirerek hapishaneden çıktığını yazmıştık. Haydudun serbest bırakıldığı gün karısı kendisini bizzat karşılamış, koluna girerek otomobile götürmüş, yanına oturup kocasının sol yanığını öpmüştür. Yukarıdaki resimde kadının gazete fotoğraflarına yüzünü göstermemek için aldığı vaziyeti görüyorsunuz.

Tarzan isminin kârı

Tarzan ismi fazlasıyla kâr temin eden bir nesne olmuştur.

Bu ismi ortaya çıkaran M. Edgar Rice Burrough adında bir adamdır. Bu adam bu ismi şu suretle bulmuştur: Amerikada San Fransisko civarında bulunan bir köyün adı Tarzanadır. O köyde bir de Tarzana adında bir kız vardır. Adam bu ismi erkekleştirerek Tarzan yapmış ve bundan istifadeye koyulmuştur.

Tarzan ismi, bugün gerek kitabıcılığa, gerekse sinemacılığa milyonlarca para getirmektedir.

İlk posta pulları

Avrupada ilk posta pulu 6 Mayıs 1840 tarihinde İngiltere tarafından kullanılmaya başlanılmıştır. Önümüzdeki Mayısın 6 ncı günü İngilterede bu münasebetle hususî merasim yapılacaktır.

Amerika kıtasında ilk posta pulu 1843 senesinde Brezilya tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Bu tarihten sonra, bütün devletler sırasıyla ilk posta pulu istimaline başlamışlardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Gazetelerde şöyle bir haber gördük:

«İngiliz kredisi ile İngilterede yapılacak 11 gemi için açılan münakaşa müddeti yarın akşam bitecektir. Önümüzdeki ay içinde şehrimizde bir komisyon teşkil edilerek yapılan teklifler tetkik edilecektir.»

Bizim hatırladığımız göre burada bahsi geçen İngiliz kredisi üç sene evvel temin edilmiş olan 16 milyon sterlinlik ilk kredidir, İngiltereye sipariş edilmesi tasavvur edilen 11 vapura aid teşebbüsün de eskilikte buna yakın bir maziisi vardır.

Bizim istediğimiz vapurların evsafını tesbit eden komisyonun şartnamelerini İngiliz firmalarına tevzi ettiği gündü denberi dünyanın surati değişmiştir ve İngiltere harbe kazaya uğrayan vapurların bıraktığı boşluğu doldurmak için Yunanistanın muattal vapurlarını toptan satın almak teşebbüsündedir. Buna rağmen, hattâ bugünkü vaziyette dahı bizim 11 vapuru yapamaz, demek istemiyoruz, fakat harben evvel tesbit edilen şartların, hele teslim müddetinin bugün aynen muhafaza edilebileceğine, ve yeni vapurlarımızı kısa bir zaman içinde İstanbul İmanında görmenin mümkün olabileceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Eliazübillâh

E. Ekrem Talu

Her yerde, her devirde türer. Tozdan hasil olan güveler gibi en beklemediğiniz vakit ayaklarınızın altında, -Yok, ne münasebet?- karşıınızda ve olanca azametiyle onu bulursunuz. Siz onu tanımazsınız... Lâkin cemiyet içerisinde azıcık mevkîiniz varsa, esaminiz bir parçacık okunuyorsa, o sizi mutlaka tanıır.. hem de senli benli olacak kadar.

Sokakta raslar, gelir, karşınıza dikilir...

— Ooo, merhaba! Nâsılsın bakalım?

Bu teklifsizliğin neden icab ettiğini siz düşününce durun. O, tereddüdünüzü anlamamazlıktan gelir, pişkindir. Zaten onun kastı,sizin mukabeleniz her ne olursa olsun, kendisine karşı takınacağınız tavır istiskal ifade etsin etmesin, birazdan gideceği yerde sizin dostluğunuzla övünmekten ibarettir.

— Deminden bizim Taluyu gördüm. Amma da çökmüş, fukâra...

— Nereden tanırısın?

— Ohooo! Mercan idadisinde beraber okuduk.

— Acaib! Benim bildiğim Talu Galatasaraydan mezundur.

Herif bozulur mu sanırsınız? Aslâ! Başını salhyarak, muhatabını tehdit eder:

— Galatasaray sonradır.. Ondan önce Mercanda okuydu.

Zamanın ne kadar ekâbiri varsa, her birile ya hisım akraba, yahut ki teklifsiz dosttur. Hangisinin adını zikredersek olsa, başına bir mülkiyet sıfatı, bir «Bizim» ilâve eder: «Bizim Kırdar.. Bizim Muhlis Erkmen.. Bizim Saraçoğlu.. ilââhırîh!..»

Resmî, hususî, hiçbir toplantı, hiçbir tören kaçırılmaz. Davetiye bulamazsa davetsiz gelir. Kovulmaktan kat'iyen pervası yoktur.

Kapıda, gelenleri kontrole memur olan zatı öyle bir selâmlayışı vardır ki şaşırır, ondaki sorgu cesaretini kırar.

Gider, baş köşeye kurulur.. gelip ihtar ederler:

— Burası Vali Beyin yeri.. Affedersiniz...

— Zararı yok. Lütficğim yabancı değil. Geldiği vakit kalkarım.. der genâ oturur.

Herkes birbirine sorar:

— Kim bu adam?

Kim olacak? Onun adı Eliazübillâh'tır. Her devirde, her yerde türer...

Ve insanın soracağı gelir: Yarabbi böylelerini ne diye yaratırsın??

E. Ekrem Talu

Harice yollanan
memurların döviz

Ankara, 29 (Hususî) — Maliye Vekâleti tarafından Vekâletlere yapılan bir tamimde mevakkat vazifelerle harice yollanan memurlara verilen döviz avansları bakiyelerinin gene dövizle iadesi lâzım geldiği bildirilmiştir.

İlk ve orta okullarda müzik

Ankara, 29 (Hususî) — İlk ve orta okullarda müzik öğretimini daha verimli bir şekle koymak, okunacak parçaların söz ve sesini muayyen bir repertuarda toplamak ve bunları muhtelif vasıtalarla okullarda yaymak gibi esaslar üstünde tetkiklerde bulunmak üzere Maarif Vekâleti tarafından Ankara konservatuvarı ve müzik öğretmen okulu profesörlerinden müteşekkil bir komisyon kurulmuştur.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Kısmi sene 1855	30	Arabî sene 1353
İkinciteşrin 17	Resmî 1919 1939	Kasım 23
PERŞEMBE		
GÜNEŞ	Şevval	İMSAN
S. D.	S. D.	S. D.
7 02	8 10	12 37
2 20	18	18 19
Oğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.
V. 12 02	14 28	13 42
E. 7 20	46 12	1 87

TELGRAF HABERLERİ

Karşılıklı abluka

Berlin, ablukayı menşei İngiliz olan bütün ihracat mallarına teşmil edecekmiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bazı teklifleri hâmil bulunduğu söylenmektedir.

Almanya da ablukayı genişletiyor
Amsterdam, 29 (Royer ajansı bildiriyor) — Almanya, İngiltereyi, mayın kapama sokmak hususundaki niyetini açıkça itiraf etmektedir. Tahmin edilmesine göre, Berlin, ablukayı menşei İngiliz olan bütün ihracat mallarına teşmil etmek tasavvurunda bulunduğu, yakında resmen ilân edecektir.

Berlindeki bitaraf muhabirler, İngiltere ve İskoçyanın bütün garb sahilinin, Alman tahtelbahirleri tarafından dökülecek mayınlarla tecrid edileceğini haber vermektedirler. Resmi Alman mahfelleri, Alman denizaltı filosunun, mütemadiyen arttığını ilân ediyorlar.

Bitarafın vaziyetleri
Holanda, bu yeni tedbirlere rağmen, Hollanda gemilerinin deniz seferlerine devam edebileceklerini söylemektedir. Deniz nakliyatı mahfelleri, bu şart dahilinde, gemilerinin denizlere açılmağa nasıl cesaret edeceğini düşünüyorlar. Almanlar bu istihama verdikleri cevab, Telegraf gazetesinin muhabirine göre, harbin bu kadar inad ve ısrar dolu bir şekil albeten mahdud menfaatlerinin hesabı kahtlamayacağı merkezindedir. (A.A.)

Amerika itiraz etmiyor
Vaşington, 29 (A.A.) — Senato hariciye komisyonu reisi Pittman Amerikanın Alman ihracatının müsaderesi hakkında İngiliz - Fransız kararını protesto etmediklerini kabul edeceğini, zira bunun bitaraf kanununun parlamentodan çıkma ile muvafakat edilen fedakârlıktan daha küçük bir fedakârlık teşkil ettiğini söyleyerek demistir ki:

«Kendi mallarımızı muharib memleketlere vapurlarımızla nakilden sarfınabakki üzerinde ısrar etmemişliğimize imkân yoktur.»

İngiltere ve Fransanın tasavvurları
Paris, 29 (A.A.) — Daladye, dün Amerika menşei Alman olan mallara konulan ambargonun tatbikatı hakkında görüşme, uzun sürmüştür.

Fransada Sovyet aleyhtarlığı
Paris, 29 (A.A.) — Ayan âzasından Lemery, Sovyetler aleyhinde neşrettiği şiddetli bir makalede, Moskovanın devam ettiğini yazdıktan sonra, Fransanın İngilterenin bundan böyle her türlü şüphe ve tereddüdü ortadan kaldırmak için Almanya yaptıkları muameleyi Sovyetlere de tatbik etmeleri lâzım geldiğini kaydetmekte-

Pazarlıksız satış
Lzmirde 3 mağaza belediye kararile kapatıldı
Lzmir, 29 (A.A.) — Pazarlıksız satış hususuna muhalif hareket ettiklerinden dolayı üç mağaza Belediye Encümeni kararı ile kapatılmıştır.

Yemek ve hayvan yemi bedeli vergiden muaf
Ankara, 29 (Hususî) — Hususî müesseselerin memur ve müstahdemlerine yemek veya hayvan yemi bedeli namile yapılan muaf paraların veya aynıyatın vergiden muaf olduğuna dair Maliye alâkalarına tebliğatta bulunmuştur.

Arnavudluğun yeni bayrğı
Tirana, 29 (A.A.) — Arnavudluğun yeni bayrğı dün merasimle çekilmiştir. Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yeni bayrak kırmızı zemin üzerine faşist renkleri ve Savoya hanedanının arması ile süslenmiştir.

Yarı resmî bir nota, ambargonun yüzde 25 nisbetinde Alman mevaddını ve Alman iççiliğini ihtiva eden bütün mallara tatbik edileceğini tasrih etmektedir.

Fransa ile İngiltere, Almanların hattâ yarı işlenmiş mallarının da ihracına mâni olmak tasavvurunda bulunmaktadır.

Japonyanın teşebbüsü
Tokyo, 29 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Japon hariciye nezareti, Alman menşei ihracat mallarının müsaderesi plânına mütedair olarak Fransa hükümeti nezdinde teğebbüslerde bulunmuştur.

Domei, bu teğebbüsün, Japon hükümeti tarafından ahiren Büyük Britanya hükümeti nezdinde yapılan teğebbüsün aynı olduğunu ilâve ediyor.

İtalyanların mütaaleaları
Roma, 29 (A.A.) — Stefani ajansı tebliğ ediyor:

İngilterenin Çanakale, Süveyş, Cebe-lüttarik, Manş kapılarını ve İskoçya ile Norveç arasında denizi kapatmak suretiyle Almanya'yı boğmak kudretine sahip olduğunu isbat etmeğe uğraşan News Chronicle gazetesinin bu babsdaki neşriyatı hakkında mütaalealar yürüten Giornale d'Italia, bu mevzuun evvelce başka bir İngiliz gazetesi yani Evening Standard tarafından bahsedilmiş bir mevzu olduğuna işaret ve bunun çok tehlikeli bir mevzu olduğunu tekrar etmektedir.

Filvaki bu kabil neşriyat, gayri muharib olan milletleri beynelmîle hayat için esaslı surette lâzım olan hükimyetlerin şimdiki hali hakkında teemmülle sevkemesi ve onları bu vaziyetin ebediyen devam edemeyeceğini her zamandan daha ziyade düşünmeğe icbar etmesi mümkündür. Zira, bütün medeni milletlerin hayat ve hareketlerinde hürriyete hakları vardır.

Bir İngiliz gemisi battı
Londra 29 (A.A.) — 1.023 ton hacmindeki ve Rubisland adındaki İngiliz vapuru, İngilterenin cenubu şarkı sahillerinde bir mayne çarpmış ve iki dakikada batmıştır.

17 kişiden ibaret olan mürettebatından 13 ü telef olmuştur. Diğer 4 ü bir mayn tarak gemisi tarafından alınmıştır.

İngiliz - Türk malî ve iktisadî müzakereleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Lordlar Kamarasında Türkiye hakkında bir sual

Londra 29 (A.A.) — Lordlar Kamarasında Kralın nutku üzerinde yapılan müzakereyi müteakib Türkiye hakkında hükümetten bir sual sorulmuştur.

Hükümet namına bu suale cevap veren Lord Stanhope demistir ki: «Türkiye ile uzun seneler için dostane anlaşmalar yaptık. Bu anlaşmaların Türk milleti için olduğu kadar İngiliz milleti için de iyi olduğundan herkes emindir.

Fransız meclisi bugün toplanıyor

Paris, 29 (A.A.) — Parlâmentonun yarın tekrar işe başlaması münasebetile Başvekil Daladye'nin meb'usan meclisinde ve Başvekil muavini Chautemps'ın âyan meclisinde aynı zamanda hükümetin beyannamesini okuyacakları ve beyannamenin meb'usan meclisinde okunmasını müteakib müzakerata girişileceği istihbar edilmiştir.

Bu müzakeratin ne suretle yapılacağı, Parlâmento grupları reisleri ile encümenler reislerinin bugün akdetmiş oldukları içtimada tesbit edilmiştir.

Belçikada yün battaniyeler müsadere ediliyor

Brüksel, 29 (A.A.) — Hükümet, mağazalarda ve depolarda bulunan yün battaniyeleri müsadereye karar vermiştir.

Dün Mecliste hararetili müzakereler oldu

Tasirhanelere aid fıkra tetkik edilmek üzere encümene iade edildi

Ankara 29 — B. M. M. bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanarak ruznamede bulunan Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1939 yılı hesabı kat'isine aid kanun lâyhâsının müzakeresini tehir etmiştir.

Muamele vergisi kanununun ikinci maddesinin tasirhanelere aid fıkrasının tasirine aid kanunun müzakeresi esnasında talep üzerine birbirini takiben Bütçe, Maliye ve İktisad Encümenlerinin mazbataları okunmuş ve bu mesele üzerinde birçok hatibler söz almış ve hararetili müzakereler olmuştur.

Hatiblerden sonra söz alan Maliye Vekili rakamlara istinaden bazı malûmat vermiştir.

Müteakiben söz alan İktisad Encümeni reisi İsmail Sabuncu, meselenin bir defa daha hükümetle tetkiki için mazbatanın encüme iadesini istemiş ve bu talep kabul edilerek müzakereye nihayet verilmiştir.

Meclis Cuma günü toplanacaktır.

Alman - Sovyet hududunda tahkimat yapılmış

Londra, 29 (A.A.) — Reuteria diplomatik muhabirinin iyi bir membadan öğrendiğine göre, Almanlar, Sovyetler Birliği ile münasebetleri bahsinde endişeli gözükmektedir ve şark hudud hatında tahkimat yapmaktadır. Almanlar, burada, hem siperler kazmakta, hem de blok-havzlar inşa etmektedir. Sovyetler de kendi taraflarında aynı tarzda hareket etmektedir.

Samuel Hor, uzun bir harbe hazırlanıyoruz, diyor
Londra 29 (A.A.) — Sir Samuel Hor, harb kabinesinin faaliyeti hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

Harbin başlangıcındanberi, İngiliz harb kabinesi her gün toplanmaktadır. Harb kabinesi, Cumartesi ve Pazar günleri dahi toplantı yapmakta ve bazı günler iki veya üç içtima akdeylemektedir.

Bir tek hedefimiz vardır; o da mağlûb etmektir. Her şeye hazırız. Azimle ve metodla, uzun bir harbe hazırlanıyoruz.

Fakir halka Bedava ilâç
Ankara, 29 (Hususî) — Sihat Vekâleti fakir halka meccanen ilâç verilmesi hakkında alâkadarlara şu tebliğatta bulunmuştur:

«Muayene ve tedavi evleri talimatnamesinin yedinci maddesinin ikinci fıkrasında (fakrî hali malûm ve musaddak olanların ilâçları meccanen verilir) diye tasrih olunduğu halde bazı mahallerde fakirlikleri malûm olsa dahi tasdikname ibraz edemiyen köylü halka ilâç verilmediği ve bu yüzden bir kısım fakir halkın hükümetimizin bu yardımından faydalanmadığı haber alınmaktadır. Bir köylünün köyünden tasdikname getirememesi veya kasabaya geldikten sonra hastalanması her zaman varid ve fakrî zarureti halinden anlaşılabilir bir vatandaşın da e- linde tasdiknamesi yoktur diye ilâçsız bırakılması muayene ve tedavi evlerinden beklenen gayelere tamamen aykırı olacaktır fakrî hali malûm olanların mu- racaatlarında muayenelerinin icrasıyla beraber ellerinde ilâçhâberi bulunmayanların da fakrî zaruretlerinin hükümet etfihbâsi tarafından takdir olunarak icab eden ilâçlarının verilmesi tensib edilmiştir»

Sabahtan Sabaha

Harb ve sulh üzerinde en salâhiyetli ağızdan dinlediğimiz taze haber şudur: — «Sulh şartlarını şimdiden kestirmek mevsimsizdir. Fakat yapacağımız sulh herhalde dünyaya tam bir emniyet getiren sulh olacaktır. Küçük büyük her devlet hürriyet ve istiklâlden emin olacak, silâhlar azaltılacak, masraflar indirilecek, ticaret âlemi Büyük Harbden önceki ferah ve engin şeklini bulacak, dünyaya refah ve neşe geçecek. Aradaki ihtilâflar hep dostlukla halledilecek.»

İngiliz Başvekilinin lisanından dinlediğimiz bu sulh ve saadet Romansın lâtif musikili bir ninni gibi, endişe ile titreyen yüreklerle sükûnet getirmesi lâzım. Vak. tile sosyalist nazariyecileri de mezheplerini kabul ettirmek için söyle bir hikâye anlatırlardı:

«İnsanlık âlemi öyle bir saadete kavuşacak ki dünya yüzünde düşman kalmıyacak, milletler can çiğder dost olacak. Ortalık o kadar feraha kavuşacak ki tabiat bile bu saadete uyacak, denizlerin suarı limonata olacak!»

Tam bir realist olan İngiliz Başvekilinin böyle bir hayale kapılmıyacağı aşkârdır. Fakat: — İngiltere ve Fransa niçin harb ediyorlar? diye sorulduğu zaman verdiği bu cevabı elbet de hesap ederek vermiştir. Bunda samimi olduğu muhakkaktır. Çünkü İngiltere geçen harbdenberi Avrupada ve Avrupa haricinde geçen hâdiselerden dedirgin olmuştur. Büyük Harbin tasfiye edemediği hesapların çıkmaza girdiğini görmüş ve o şartlar içinde devamı sulhü kurtarmanın imkânı olmadığını kanaatine varmıştır. Her gün milyonlarca lira harb masraflını sineye çekerek bu müthiş badireyi temizlemeğe çalışan İngilterenin masa başına oturduğu zaman Versay sulhünden ve Milletler Cemiyeti efsanesinden edindiği tecrübelerle göre bir emniyet nizamı kurmak istemesi tabiidir.

Milletler arası sükûn ve emniyeti, serbest alış veriş temin edecek bir sulh Avrupa için bir Rêsurrection hayata yeniden doğuş olacaktır. Bugün şâirane bir hayal gibi görünen bu yarınki dünyaya biran evvel kavuşmak isteriz. Ümidle teselli olmasa beterin beteri olduğunu kim düşünür?

Vekillerin tetkik seyahatleri

Dahiliye Vekili Mersinde, Gümrük Vekili Antepte tetkikler yaptılar

Mersin 29 — Dahiliye Vekili refakatlerinde Vekâlet müsteşar muavini, Kalemî Mahsus Müdürü olduğu halde dün Adanadan buraya gelmiştir.

Vekil bir müddet Tarsusta kalarak hükümeti, belediyyeyi, Parti ve Halkevinin, ilk okullarla orta okulu, narenciye fidanlığını gezmiş, hükümet konağında memurları kabul ederek görüşmüştür. Faik Özkral, Mersine gelişinde istasyonda devair müdiranı, belediye, parti, Halkevi reis ve azaları, başlarında Maarif Müdürü olduğu halde muallimler ve kesif bir halk kütlesi tarafından istikbal edilmiştir. Asker ve polis kıt'aları resmi selâmı ifa etmiş ve mektebililer namına bir kız talebe Dahilliye Vekline bir buket takdim etmiştir.

Hükümet konağında bir müddet istirahatetten sonra Dahiliye Vekili Belediyyeyi; Halk Partisini ve alay garnizon merkezini, memleket hastanesine Halkevinin ziyaret etmiş ve akşam da şereflerine Belediye tarafından Tüccar klübünde verilen ziyafette hazır bulunmuştur.

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Gaziantep 29 — Cenub vilâyetlerinde tetkik seyahatinde bulunmakta olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz refakatinde gümrük muhafaza Umum Kumandanı General Lütfi Karapınar olduğu halde dün şehrimize gelmiştir.

Gümrük ve İnhisarlar Vekili şehrimize gelirken vilâyet hududunda kendisini karşılamış olan Valimiz ile Kilise uğramış ve orada bir gün kalarak vekâleti alâkadar eden işler üzerinde tetkiklerde bulunmuş, alâkadar memurlara icab eden direktifler vermiştir.

Amerika elçileri Pariste toplandılar

Paris 29 (Hususî) — Amerikanın Paris büyük elçisi Vilyam Bullt, Londra büyük elçisi Josef Kenedy ve Hollandadaki elçisi bugün Pariste bir toplantı yaparak, beynelmîle vaziyetin son inkişafı hakkında istişarede bulunmuşlardır.

Yarın Lisbon yolu ile Vaşingtona hareket edecek olan Josef Kenedy, bugünkü istişarelerin neticesini hükümetine bildirecektir.

Brükseldeki Amerika sefiri de yarın Vaşingtona hareket edecektir.

İtalyada silâh altında Bulunan kuvvetler
Roma 29 — İzinler ve mecburî me- zuniyetlere rağmen halihazırda silâh altında bulunan İtalyan ordusu mevcudunun 860.000 kişiden ibaret olduğu resmi bir tebliğle bildirilmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

• İsviçre de rahatsızlık duyuyor

Yazan: Selim Rağıp Emec

1914-1918 harbinde nisbeten sakin kalmış ve fazla rahatsız edilmemiş olan bitarafın, bu defa, pek az istisnası ile nazik bir mevkide olduklarını, Belçika'nın ve Felemenğin durumları isbat ediyor. İsviçreden arasıra yükselen şikâyet sesleri de teyid ediyorlar. Belçika ve Felemenk neden sıkıntılıdır? Bunların vaziyetini müteaddid defalar gözden geçirdik. Bu sefer de İsviçreye intikal edebiliriz. İtalyan, Alman ve Fransız gibi üç muhtelif milletin dilini konuşan İsviçrelilerden Almanlar, muhakkak ki azim ekseriyeti teşkil ediyorlar. Sıra, sonra Fransızlara gelir. İtalyanların nüfusu ise dikkati çekecek kadar geniş değildir. Buna rağmen, bu üç zümre, memleket bahsinde, tek bir insan gibi hareket ederler. Zira, bu beraberlik İsviçre konfederasyonunun tabiatinde mekuzdur ve Avrupa'nın siyasi tarihinde temsil etmiş bulunduğu rolde mündemiçtir. İsviçrede hürriyet mefhumu o derece derin kök salmıştır ki mevcut nizamı karşı olabilecek bütün hareketler onun vicdanını müteessir etmektedir. Bu sebeble, kendi tarifi tekâmülünü yaparak bugün ideal bildiği bir rejime ermiş olduğu sanan bu tek vicdanlı milletler halitasını, başkasının davası önünde lâkayd görmek onun hissiyetine verilmemek gerektir. Fakat tabii olan beşerî hodbinliğin bir neticesi sayılmak lâzımdır. Bu hodbinliği bir imân haline getirdiği içindir ki yanında ızdırak çeken bir milletin davasına karşı, ancak kendisi alâkadar edilmemek suretile alâkadar olabilir. Bir zamanlar Fransız fırtınalar koparan sosyalizmin bir an için vaziyete hâkim olabilmesi ihtimali bu memleketi nasıl içten içe endişeye düşürmüştü bugün de komsu Almanya da taltiller bir rejimin mevcudiyetile o nisbette teessir duyuyor. Bu arada coğrafi vaziyetinin kendisini, Fransa ve Almanya gibi iki ezeli hasım arasında bırakması, askerî bir zaruretini sevkile başına beklenmeyen bir felâket gelebileceği korkusunun doğurduğu dehşetle müterafik azim bir huzursuzluk içinde yaşatıyor başlıca gelirini temin eden seyyahat artıker eser yoktur. Bütün dünyanın beğenildiği el masnuatı şimdilik lüks eşya satılıyor. Ondan da bir hayır gelmemişe başlanmıştır. Buna mukabil komünizm tehlikesi de alttan alta tesirlerini yapmaktadır. Büyük Harbe maliyesi en sağlam bir hale gelen bir İsviçre için bugünkü iktisadî harbin aldığı şekil önünde mall bir felâkete sürüklenmek ihtimali de elbette ki serinkanlılıkla intizar edilebilir bir intihâ değildir. İsviçre, şimdi böyle bir sıkıntıda ve diğer bitarafaflar gibi, o da, istikbal, parlak görmüyor.

Selim Rağıp Emec

Versay muahedesi imzalamayan eski Alman Başvekilî öldü

Londra 29 (Hususî) — Umumi Harbden sonra Almanyada kurulan ilk kabinede başvekilî deruhde eden ve Versay muahedesi imzalamamak için vazifesinden çekilen Filip Şayde - man, 74 yaşında olduğu halde bugün Kopenhagda ölmüştür.

Şaydeman, Nazilerin iktidar mevkisine geçmesini müteakib, Almanyadan uzaklaştırılmıştı.

Gıcıklayıcı sözler

Harb ve sulh üzerinde en salâhiyetli ağızdan dinlediğimiz taze haber şudur: — «Sulh şartlarını şimdiden kestirmek mevsimsizdir. Fakat yapacağımız sulh herhalde dünyaya tam bir emniyet getiren sulh olacaktır. Küçük büyük her devlet hürriyet ve istiklâlden emin olacak, silâhlar azaltılacak, masraflar indirilecek, ticaret âlemi Büyük Harbden önceki ferah ve engin şeklini bulacak, dünyaya refah ve neşe geçecek. Aradaki ihtilâflar hep dostlukla halledilecek.»

İngiliz Başvekilinin lisanından dinlediğimiz bu sulh ve saadet Romansın lâtif musikili bir ninni gibi, endişe ile titreyen yüreklerle sükûnet getirmesi lâzım. Vak. tile sosyalist nazariyecileri de mezheplerini kabul ettirmek için söyle bir hikâye anlatırlardı:

«İnsanlık âlemi öyle bir saadete kavuşacak ki dünya yüzünde düşman kalmıyacak, milletler can çiğder dost olacak. Ortalık o kadar feraha kavuşacak ki tabiat bile bu saadete uyacak, denizlerin suarı limonata olacak!»

Tam bir realist olan İngiliz Başvekilinin böyle bir hayale kapılmıyacağı aşkârdır. Fakat: — İngiltere ve Fransa niçin harb ediyorlar? diye sorulduğu zaman verdiği bu cevabı elbet de hesap ederek vermiştir. Bunda samimi olduğu muhakkaktır. Çünkü İngiltere geçen harbdenberi Avrupada ve Avrupa haricinde geçen hâdiselerden dedirgin olmuştur. Büyük Harbin tasfiye edemediği hesapların çıkmaza girdiğini görmüş ve o şartlar içinde devamı sulhü kurtarmanın imkânı olmadığını kanaatine varmıştır. Her gün milyonlarca lira harb masraflını sineye çekerek bu müthiş badireyi temizlemeğe çalışan İngilterenin masa başına oturduğu zaman Versay sulhünden ve Milletler Cemiyeti efsanesinden edindiği tecrübelerle göre bir emniyet nizamı kurmak istemesi tabiidir.

Milletler arası sükûn ve emniyeti, serbest alış veriş temin edecek bir sulh Avrupa için bir Rêsurrection hayata yeniden doğuş olacaktır. Bugün şâirane bir hayal gibi görünen bu yarınki dünyaya biran evvel kavuşmak isteriz. Ümidle teselli olmasa beterin beteri olduğunu kim düşünür?

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Şehir Meclisinin dünkü toplantısı münakaşalı geçti

Azadan biri tramvaylarda birçok kimselerin parasız seyahat ettiğini ve kontrolün sıklaştırılmasını istedi

İstanbul Şehir Meclisinin dünkü toplantısında bir gün evvel ölen Şehir Meclisi azasından Hayri Uğur için üç dakika ayakta sükût edilmiştir. Bundan sonra ruznameye geçilmiş, muhtelif mazbatalar aid oldukları encümenlere havale olunmuş, Elektrik, Tramvay, Tünel İdaresi Umum Müdürlüğü'nün bütçe ve kadrosunun müzakereleri başlamıştır.

İlk evvel Hamdi Rasim söz almış ve demiştir ki:

— İdarenin 39 senesi ile 40 sene bütçeleri arasındaki fark ne kadardır?

Bütçe Encümeni reisi Halil Hilmi:

— İki sene bütçesi hakkında bize yanlış malûmat gelmişti. Bilâhare bu yanlışlığı anladık.

Hamdi Rasim:

— Memurlar açığa çıkarılarak 164 bin lira tasarruf edilmiştir. Halbuki bütçede be tasarruf 46 bin lira olarak gösterilmiştir. Sebep nedir?

Halil Hilmi:

— Kadro farkı 42 bin liradır.

Bütçenin varidat cetveli okunurken

Umum Müdür Vekili Mustafa Hulki söz almıştır:

— Harb münasebetiyle elektrik sarfiyatı azaldı. Bunu nazarı dikkate alarak elektrikli gelecek seneki bütçesinde hasılat miktarını az tuttuk. Tramvayda halk pahalı seyahat ediyor, biz teklif yaptık. Hükümet kabul ederse ücretlerde tenzilat yapacağız. Varidatımız bir miktar daha azalacaktır.

Bundan sonra otobüs servisi hakkında

Umum Müdürdün izahat istenilmiş. Umum Müdür:

— Vaziyet müsaide olursa şehrin otobüs servisini kâmilan idare edeceğiz. Projelerimizi Naftaya gönderdik. Henüz cevap gelmedi, demiştir.

Azadan Zahid:

— Beşiktaşla Taksim arasında çalışan idare otobüslerinde ücret çok pahalıdır. Halbuki eşhas aid otobüsler bu hatta daha ucuz adam taşıyor, demiş, Belediye Reisi Muavini Rifat:

— Tramvay bize geçeli pek az oldu.

Henüz tecrübe devrindeyiz. Tecrübe sahibi olunca onu da yaparız.

Zahid:

— Tramvaylarda pek lâubalilik görüyorum. Polisim, polis amiriyim, postacıyım, diye herkes parasız seyahat ediyor. İdare kontrolü sıklaştırmalıdır.

Ekrem Tur:

— Arkadaşım Zahidin fikrine iştirak edemem. Şirket zamanında tramvaylarda parasız seyahat edenler daha çoktu. Fakat varidat ta fazla idi.

Azadan biri idarede yapılacak tasarrufun ne zaman ele geçeceğini sordu. Umum Müdür:

— Bir milyon yüz bin liralık tasarrufumuz, bankadadır. İmkân bulunca harcayacağız dedi.

Azadan birkaçı 1940 bütçesinde idare memurlarına zsm yapılmasına taraftar görünmüyordu. Umum Müdür izahat vermek mecburiyetinde kaldı:

— Şirket zamanında memurlara prim veriliirdi. Biz bunu kaldırdık. Mütchassis memurlarımız mahduddur. Tatmin edilmelidir.

Hamdi Rasim:

— Şirket sömürge zihniyeti ile hareket ederdi.

Faruk Dereli:

— Bu bir ticarethanedir. Zamlar kârla müteneşif olarak yapılır. Müzakerenin kifavetinin reye konmasını istiyorum.

Müzakere kâfi görülmüş, bütçenin bu fash reye konarak kabul edilmiştir.

Münakasalar her fasılaların müzakeresinde veniden siddetleniyordu. Zahid:

— İdarede ikramiye kısmını tavevelim. Müdürlere birer otomobil verilmiştir. Bu doğru değildir?

Umum Müdür:

— Müdürlere otomobil kendi paralarıyla alındı. Bir kısmının teftişler münasebeti nakliye masrafları vardır. Bunu biz veririz. Onlar da otomobillerine harcamak suretiyle sarfediler.

Meclisin dünkü toplantısı saat 19 a kadar sürmüş, müteakiben toplantıya nihayet verilmiştir.

Mektebler yılbaşında 10 gün tatil edecek

Maarif Vekâleti bu yıl okullara yılbaşını tatilini uzatmağa karar vermiştir. Vekâlet, evvelce üç gün olarak yapılmakta olan yılbaşı tatilinin bu sene, Avrupadaki okullarda olduğu gibi, on güne çıkarılmasını muvafık görmüştür. Yılbaşı tatilinde, talebeler birinci sômestr imtihanlarından yeni çıkmış olduklarından lâyıkile istifade edeceklerdir. Bu tatilde öğretmen ve talebe grupları, kısa seyahatler ve toplu eğlenceler tertib edeceklerdir.

Bu yıl Üniversitede de sômestr tatili sisteminde değişiklik yapılmıştır. Geçen yıla kadar Üniversitede birinci sômestr sonunda 20 İkincikânundan 5 Subata kadar 15 gün tatil yapılmakta idi. Üniversite Rektörlüğü bu sene birinci sômestr tatilini 10 Subatta başlayıp 29 Şubatta bitmek üzere 19 gün olarak tesbit etmiştir.

Vapur münakasasına 14 firma iştirak etti

Devlet Denizyolları İdaresi tarafından İngiltereye ismarlanacak 11 vapur için açılan münakasa müddeti dün bitmiştir.

İdare şimdiye kadar gönderilmiş bulunan teklifleri tetkik etmekte bulunduğundan önmüzdeki hafta içerisinde bu hususta kat'î bir karara varılacaktır. Münakasaya 14 meşhur vapur inşaat firması iştirak etmiştir.

Öğrenildiğine göre, harb devam ettiği takdirde dahi vapurların inşasını bütün inşaat müesseseleri taahhüd etmişlerdir.

Otomobil altında kalan bir kadının iki ayağı kırıldı

Dün akşam saat 18 sıralarında Beyazıdda feci bir otomobil kazası olmuştur. Yenikapıda Orta sokakta 29 numaralı evde oturan 35 yaşında Naciye adında bir kadın, Beyazıddan geçerken birdenbire önüne bir otomobil çıkmıştır. Naciye otomobil altında kalmış ve iki ayağı kırılmıştır.

Yaralı kadın Haseki hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmış ve kazayı müteakib suçlu şoför firar etmiş ise de, otomobilin numarası 3708 olarak tesbit edilmiştir.

Bir çirak yük arabasının altında kaldı

Dün Nuruosmaniyede bir gencin tehlikeli surette yaralanması neticelenen bir arabacı kazası olmuştur.

Nuruosmaniyede Vezirhanı caddesinde 65 numaralı açığı dükkânında çarukluk yapan Şevki, dün bu caddeden geçerken ismâlin idaresindeki yük arabasının çarpmasıyla yere düşmüştür. Bu esnada arkadan gelen Mustafa adında diğer yük arabası Şevkinin üstünden geçmiş ve ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, kazayı yapan iki arabacı hakkında da takibata başlanmıştır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Yakalananlar, Kipti Ali, Zeki, Memduh, Sürrü ve Hüsnü adındaki sabıkahlardır.

Polis'e:

Beş hırsız yakalandı

Emniyet Müdürlüğü dün, muhtelif semtlerde hırsızlık yaptıkları tesbit olunan 5 bıkalı hırsız adliyyeye teslim etmiştir.

Mahkemelerde

Tahtakale yangınında kasıd olmadığı anlaşıldı

Zabıtaca nezaret altına alınanlar serbest bırakıldı dün yangın yerinde bir keşif yapıldı

Tahtakaledeki Baltacıoğlu hanımın yanması neticelenen hâdise tahkikatile müddeiumumi muavınlerinden Reşad Saka dün de meşgul olmuştur. Gerek tahkikat, gerekse mahallinde yapılan tetkikat ve keşiflerde hâdisede kasıd olmadığı kanaatine varılmıştır.

Zabıtaca nezaret altında bulundurulmuş olan Raşid, Donna serbest bırakılmışlardır.

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün Cerrahpaşa hastanesine gitmiş, yangında yaralananları ziyaret etmiş, hatırlarını sormuştur.

Vali, Cerrahpaşadan çıktuktan sonra İtfaiye Müdürlüğüne gitmiş, yapılan tecrübelerde bulunmuş, İtfaiye Müdürünü tebrik etmiştir.

Dün yangın mahallinde Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi Reşid, müddeiumumi muavini Fethi ve belediye mühendislerinden mürekkep bir heyet yeni bir keşif yapmıştır.

Belediye makine müdürü beraet etti

Vazifesini ihmal ve suiistimal suçlarından bir müddetten beri taht muhakereme alınmış olan Belediye makine şubesi müdürü Nusret Kolin hakkındaki dava Asliye 1 inci ceza mahkemesinde dün neticelenmiştir.

Nusret Kolin hakkında bir kısım evrakı imha ettiği, bir kısmını mevkiî tabikeye koymadığı, Belediyeye satın alınan çöp

kamyonları işinde şartnameye aykırı rekret ettiği ve daha bazı yolsuz hareketlerde bulunduğu iddia edilmektedir.

Geçen celsede iddianamesini okuyan müddeiumumi muavini Reşad Saka, Kolin alardan bir kısmını sabit görmüş ve diğerlerinden dolayı tecziyesini talep etmiştir.

Bilâhare maznun yazılı müdafaa vekilini vererek, dava hitama ermiştir.

Hâdiseyi mevcut deliller üzerine tetkik eden mahkeme Nusret Kolinin çunu sabit görmemiş ve dün kendisini beraatine karar vermiştir.

İhtiyar bir adam bir otomobil kazasında öldü

Evvelki gün Taksimde ölümlü bir otomobil kazasında vukua gelmiştir.

Kadıköyünde oturan şoför Ferruh re etmekte olduğu 964 numaralı otomobili ile Taksimden geçerken, Ohennes oğlu Sahak isiminde 85 yaşında bir adam çıkmıştır. Otomobil birdenbire ihtiyar altına almış ve Sahak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı tedavi için kaldırıldığı Beyazıddaki Belediye hastanesinde biraz sonra ölmüştür.

Kazadan adliye haberdar edilince müddeiumumilikçe tahkikata başlanmıştır. Cesedi muayene eden adliye doktoru Enver Karan defnine ruhsat vermiştir.

Suçlu hakkında tahkikata devam edilmektedir.

Paris en büyük tiyatrolarında tam bir buçuk sene oynanan Fransız sinema sanatının hakikî pırlantası Meşhur muharrir SACHA GÜTRY'nin zevk takı Neşe' abidesi

KADRİL'

GABY MORLAY - SACHA GÜTRY - JACQUELINE DELUBAC

gibi üç büyük yıldız yarattı.

Mevsimin bu en yüksek Fransız filmi

Bu akşam LÂLE

Salonlarında alkışlayacaksınız. İlaveten renkli MİKEY WALT DİSNEY ve en son METRO JURNAL. Biletler sabahdan satılmaktadır. Tel. 4359

Yarın dan itibaren TAKSİM Sinema-2 inci hafta

YENİÇERİ HASAN

Türkçe sözlü ve Türkçe musikili

Bestekârları: ARTAKI - SADI - ZEKİ. Okuyunlar: MUALLA - NUMAN

İÇLİSES - HAMİYET DUYGULU - Musiki heyeti: Kemanî SADI - Komoran

DEMİRALI - Kanunî AHMED - Klarnet Şükrü - Udî ZEHRİ,

Rakkase: AYŞE MÜJGÂN

ARSLANLARIN - FİLLERİN - MAYMUNLARIN ARKADAŞI

1001 macera kahramanı

TARZAN

ve **OĞLU**

(Türkçe sözlü)

Hakikî TARZAN rolünde JONNY WEISSMÜLLER

İPEK Sinemasında gördüğü hârikulâde râğbet

üzerine daha 1 HAFTA TEMDİT edilmiştir.

Programa ilâve olarak FOKS dünya haberleri ve Bay Fuad Köprülüye Paris Üniversitesinde Cümhur Reisi önünde yapılan merasim

Bütün filmlerinden daha güzel ve daha şahhar oynayan jönpremye

GARY COOPER'in

MERLE OBERON ile beraber yarattığı en son ve en mükemmel

KOVBOY'un AŞKI

Fransızca sözlü filminin SARAY Sinemasında bu hafta

gördüğü fevkalâde râğbet hasebile ve görmeyenlerin görmelerini temin maksadile

BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR.

Güzel, âşıkane ve eğlenceli iki saat geçirmek isteyenler için kaçırılmaz bir fırsattır

İlaveten: FOKS JURNAL en son dünya ve harb haberleri

Yüksek Sıhhat Şurası mesaisini bitirdi

Birkaç gün evvel Ankarada Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataşın reisliğinde toplanan Yüksek Sıhhat Şurası mesaisini bitirmiş ve Şuraya şehrimizden iştirak eden azalar İstanbula dönmüşlerdir. Şura azasından Dr. Mazhar Osman, Şurada alınan kararlar hakkında dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Her yıl, Mayıs, Teşrinisani ve Subat aylarında olmak üzere üç defa mutad toplantılarını yapmakta olan Yüksek Sıhhat Şurası, bu seferki içtimada umumi hıfzıssıhha kanunu hükümlerine göre tanzim edilmiş olan süt, tereyağ, peynir ve sucuk gibi gıda maddeleri hakkındaki nizamname lâyhalarını müzakere ve bunların evsafını tesbit etmiştir. Şurada ayrıca mem'eketin umumi sıhhat vaziyeti görüşülerek icab eden kararlar alınmış ve muhtelif adli hâdiselere aid dosyalar tetkik edilmiştir. Yüksek Sıhhat Şurası önümüzdeki Şubat ayı içinde tekrar toplanacaktır.

Deniz işleri:

Dumlupınar vapurunun kurtarma işine başlandı

Evvelki gece İmralı civarında karaya oturan «Dumlupınar» vapurunun kurtarılması için dün gemi kurtarma şirketine telgrafla müracaat edilmiştir.

Vapurun tahliyesine tahsis edilen Saroz tahliye gemisi dün vak'a mahalline hareket etmiş ve kurtarma ameliyesine başlamıştır.

Tahliye gemisinden henüz yeni malûmat alınmamıştır. Yalnız vapurun oldukça e - hemmiyetli bir yararı olduğu anlaşılmaktadır. Yolcular bugün İdarenin başka bir vapur ile İmranımıza geleceklerdir.

Ticaret işleri:

İhraç faaliyeti devam ediyor

Dün piyasada ihracat emtiası üzerine faaliyet fazla olmuş, takas primlerinin ödenmesi için Takas Limited Şirketine alınan kararlar ihracat ve ithalâtçılar arasında a - laka ile karşlanmıştır.

İngiltere için 106 kuruştan 60 bin kilo tiftik satılmış, Fransa ve İtalyaya afonyon, Çek yaya tiftik, küçük baş hayvan derileri ve küçük, işvçreye kitle, Macaristana fışık ihrac edilmiştir.

Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve İtalyaya taze ve tuzlu balık ihracatı devam etmektedir.

Dün dört yarım hâdisesi oldu

Dün şehrimizde muhtelif semtlerde 4 kişinin yarım suretile yaralanması sona eren dört hâdises olmuştur.

Yedikulede Merhaba mahallesinde 2 numaralı evde oturan 70 yaşlarında Manola adında bir ihtiyar, yatağının içine aldığı ateş dolu mangal üzerine devirerek vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yanmıştır. Yaralı ihtiyar evi edilmek üzere Balıklı hastanesine kaldırılmıştır.

★ Fatihde oturan Sultan adında bir kadının 3 yaşındaki oğlu Rıza da, evlerinin önünde oynarken yanan maltızın üstüne düşerek elleri ve ayakları yanmıştır.

Rıza, Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

★ Fatihde Kırkçeşmede Çinihamam sokağında 6 numarada oturan Mahmudun 8 yaşındaki oğlu Mehmed, odada yanan mangal devirerek üzerine düşmüştür. Bu düşme neticesinde yüzünden ve ellerinden tehlikeli surette yaralanan Mehmed, Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Dördüncü yarım hâdisesi de dün sabah Arabcamisinde olmuştur.

★ Arabcami caddesinde 9 numarada oturan Raşidin oğlu Ergun, mangalda kaynamakta olan caydanlığı devirmiş ve müvazenesini kaybederek mangala düşerek, elinden ve yüzünden yaralanmıştır.

Ergun tedavi edilmek üzere Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Kültür işleri:

Üniversitede Namık Kemal ihtifali yapılacak

Önümüzdeki Cumartesi günü Üniversite konferans salonunda Namık Kemal ölümlünün 51 inci yıldönümü münasebetiyle bir ihtifal yapılacaktır.

Üniversite Edebiyat Fakültesi ihtifal için bir program hazırlanmaktadır. İhtifalde büyük şairin hatırasını teviz edilecek, hayatı ve eserleri hakkında hitabalar söylenecek ve eserlerinden parçalar okunacaktır.

Dört kişi kömürle zehirlendi

Galatada Mumbane caddesinde Rus manastırının birinci katında bir odada yatan, Enver, Yusuf, Hüseyin ve Eyüb adlarında dört arkadaş akşamdan yaptıkları mangal yaptıkları odada bırakarak uyumuşlardır. Dün sabah kömürden zehirlendikleri zabıtaca haberi alınarak dört arkadaş, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

Fransada kurulan yeni Leh hükûmeti ve yeni Leh ordusu

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet

Birkaç gün evvel, ajans telgraf - ları Polonya hükûmetinin, Polonyaya muzafferane dönüşe kadar kendine daimi bir merkez olarak seçilen, Angers (*) şehrine yerleştiğini haber vermişlerdi. Zaten biliyorduk ki, Polonyanın tamamilen istilâ ve takdimine rağmen, yabancı memleketlerdeki sefaret ve konsolosluk makam ve vazifeleri oldukları gibi devam etmekte ve merkezini Parise nakleden Pat ajansı yabancı memleketlerde işine devam etmektedir. Bundan başka Romanyaya iltica ederek orada enterne edilmiş olan eski Leh Cumhuriyeti ri-yaseti ile Leh hükûmeti yerine Fransada yeni bir Leh devlet reisi seçilmiş ve hükûmet başkan ve nazırları tayin olmuştur. İşte bu yeni Leh hükûmeti bulduğu halde ayın 23 ünde Angers'e gelmişler ve Fransız makamlarla halk tarafından hararetle karşılanmışlardır.

Bütün bunlar bir hayal değil bir hakikattir. Polonya ordusu mahvolmuştur; Polonya işgal ve taksim olunmuştur; fakat Polonya, bir yandan coğrafi bir mevcudiyet ve diğer cihetten, gündelik yabancı illerin misafiri, siyasi ve askeri bir mahiyet olarak devam ediyor ve ettiriliyor. Kanadada, Birleşik Şimali Amerika devletlerinde ve Cerubi Amerikada 4 milyon kadar Leh vardır. Almanyada 1,5, Litvanyada 800.000 kadar Polonyalı mevcuttur. Letonyada, Estonyada ve Romanyada bir çok Polonyalı mukimdir.

Fransada ise yarım milyon Leh mevcut işçi yaşamakta olup bunlar hemen kâmilen genç, dinç ve bekârdır. İşte bugün Fransada bilhassa bunlardan yeni bir Leh ordusu vücutte getirilmekte olduğu gibi Kanada ile Şimali Amerikadaki Lehlerden de knt'alar teşkil olunmaktadır.

Müşahidler Fransada Leh ordusunun bugünkü mevcudunun 80 bin olduğunu haber verdikleri gibi 150 bine iblâğ edileceğini bildiriyorlar. Bütün bu askerler şimdi Leh ve Fransız muallim zabıtlarının nezaret ve idaresi altında askeri talim ve terbiye görmektedir ve yetiştirilmektedirler. Polonyadan Fransaya gelmiş olan sübay ve üs-sübayların sayısı 5000 e baliğ olmuştur. Bunlardan yüzbaşıya kadar olanlar yeni Leh ordusuna hemen alınmakta ise de daha büyük rütbelilerin istihdamı için evveliminde bunların Polonyaya harbindeki hareket tarzları tetkik olunmaktadır.

Görülüyor ki yeni Polonya ordusunun emir ve kumanda makamlarına adanmış tayininde itinalı davranılmaktadır. Hâken daha bir çok Leh zabıtlı Fransaya gitmek üzere Romanya ve Macaristanda bulunmaktadırlar. Anlaşılan bunlar iyice kapalı olmaları hududlardan geçebilmektedirler.

Bir Leh uçak kuvveti teşkili için 300 kadar Polonyalı pilot hazırdır. Daha fazla pilot yetiştirilmesine müteffikler çalışılmaktadır. Bir de İngiliz donanması kadroları içine alınmış bulunan küçük bir Leh deniz kuvvetinin de mevcut bulunduğu malumdur. O halde Lehistanın gelecek yaza kadar hemen hemen İngiliz ordusu kadar bir kara ordusu ve ayrıca bir de hava filosu olacaktır.

Bu kuvvetlerin başında Leh hükûmeti reisi ve harbiye nazırı olan General Sikorski başkumandan olarak bulunmaktadırlar. Bu zat Leh ordusu kad-

Yeni teşkil edilmiş bir Leh askeri grubu

rosundan ayrılmamış olmakla beraber on senedenberi Polonya haricinde ve Fransada bulunmaktadırlar. Çünkü onun, ne Pilsudski zamanında ve ne de onun halefi Smigli vaktinde Polonyaya gelmesine müsaade olunmuyordu. Bunun da şayi olan sebebi onun Polonyanın en muktedir ve enerjik bir general olmak dolayısıyla çekilememesidir. Aynı zamanda General Sikorski'nin hükûmetin dahilî siyasetine muhalif bulunan Leh nasıyon demokrat partisiyle temasta bulunduğu anlaşılıyordu. Lehistanın en büyük bir gündelik gazetesi olan Kuryer Waşafoki'nin her Perşembe günü nüshasında General Sikorski'nin askeri ve dış siyaset meseleleri hakkında bir yazısı muntaza-

Bugünkü Leh hükûmeti reisi General Sikorski

man çıktığı için o, gerek Lehistanca ve gerek dünyaca tanınmış bir adamdır. Bundan başka Fransadaki uzun ve zaruri ikamet dolayısıyla Fransız siyasi ve askeri muhitlerinin aslariyle tanışmıştır. Onun için şimdiki çok ehemmiyetli vazifesini yapmak hususunda birçok kolaylıklara malik addolunabilir.

Leh hükûmetinin bugünkü başvekil ruavini Strauski de nasyonal demokrat partisinin mensubu olduğu gibi yukarıda sözlü geçen Kurjer Waşafski gazetesinin eski bir muharriridir. Dış işleri nazırı Zaleskinin de vaktile Pilsudski ile Hitler arasında akdolunan Alman - Leh ademi tecavüz paktını müteakib Miralay Bek tarafından istihlâf olduğu nazırı itibara alınmış yeni Leh hükûmetinin, eski hükûmetin muarızlarından müteakib bulunmuşları anlaşılır.

Yeni Leh hükûmeti ile ordusunun vesairesinin masarifi nereden nasıl te-diye olunuyor meselesine gelince evvelâ takribâ 150.000 Türk altını kıymetindeki Leh altınlarıyla kıymetli evrak ve tahvilâtı kâmilen Fransaya ve

Genera' Sikorskinin önünden geçerken Angers'e nakledilmiş bulunmaktadır. İkincisi sabık Leh hükûmetinin Fransada ve İngiltereden yapmış olduğu istikrazlardan henüz çekememiş olduğu 650 milyon Fransız frangi ile 5 milyon İngiliz lirası yeni Leh hükûmetine verilmektedir. Bütün bunlar takribâ 70 milyon Türk lirası tutmakta olup tamamile sarfedildikten sonra icab eden para müteffiklerce verilmekte devam olunacaktır.

Elhasıl bugün İngiltere ve Fransada mukim bilûmum Lehlerden 18-45 yaşında olanlar Leh ordusuna hizmet için mecburî silâh altına alınmakta ve Kanada ile Amerikada gönüllü toplanmaktadır. Memleketleri 150 sene Rus, Alman ve Avusturya boyunduruğu altında kalmış ve yaşamış olan Lehler, ister dahilîde veya haricte olsunlar, millîi duygularıyla gururlarından hiçbir şey kaybetmemişlerdir. Lehistanın bu kadar seri ve feci mağlûbiyetinde Leh milletinin, Leh asker ve sübayların bir kusur ve kabahati yoktur. Almanlar da itiraf ediyorlar ki Leh knt'aları biraz iyi sevk ve idare oldukları yerlerde kahramanca muharebe etmişler ve çok şiddetli taarruz ve hücumlarda bulunmuşlardır.

Milliyet ve vatan hissi bilhassa kadında çok yüksektir. Anlatılıyor ki, eski Rus işgali altında bulunan Polonyalı köy veya şehirlerinde bir Polonyalı kadın kendisine tevcih edilmiş olan rusca bir söze hiç bir zaman cevap vermemiştir. Lehler esasen Slav ırkından olmakla beraber Ruslara o kadar büyük bir hiç beslerler. Büyük Harbinden evvel ve Büyük Harbin başlangıcında Polonyada gizlice teşkil edilmiş olan çetelerdeki kadın sayısının nisbeti mühimdir.

Lehlerin memleket dışındaki bu fevkalâde dikkat ve takdire lâyık yeni mesaisinin hedefi şüphe yok ki Leh vatanının istiklâl ve hürriyetinin kurtarılmasında müteffiklere yardım etmek ve onlarla birlikte hareket etmektir.

H. E. Erkilet

15 ev soyan hırsızın tevkifine karar verildi

Sobacı kılığında girerek 15 ev soyan Ahmed Sıtkı isminde mahir bir hırsızın zabitanın takibatı neticesinde yakalandığını yazmıştık.

Suçlu hakkında yapılmakta olan hırsızlık tahkikatı neticesinde ve Sıtkı'nın İstanbul, Kadıköy, Beyoğlu ve civarında 15 ev soyduğu delillerle tesbit edilmiştir. Maznun, evrakı ile birlikte dün adliyeye verilerek, isticab için Sultanahmed 2. inç sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır.

Sorgusu sırasında, suçlarından on birini kabul eden Sıtkı, diğerlerini inkâr etmiştir.

Hâkim, Ahmed Sıtkı'nın tevkifine karar vermiştir.

Hâdiseler Karşısında

Durubu emsali cedide

Fenne hizmet et, evvelâ seni öldürsün.

★★

Harbedenin yanında bitaraf ta zarar görür.

★★

Mayna çarpan tahtelbahire sarılır.

★★

— Tayyare harbini mi, deniz harbini mi, kara harbini mi tercih edersin? demişler.

— Sulh yolunda su mu çıktı? demiş.

★★

Siyasetin mesnedi yoktur. Ne tarafa çevirirsen o tarafa döner.

★★

Sulh zamanında harb için hazırlanmayan harb zamanında sulhü beklememelidir.

★★

Zorla sulh olmaz.

★★

Her radyo istasyonunun haberi kenden menkuldür.

★★

Evvelce saman altından su yürütenler vardı. Şimdiki su altından torpil yürütüyorlar.

Doğru söyleyişi dokuz köyden kovarlar, şehre hiç sokmazlar.

★★

İnsan bükemediği eli başına koymaz, başkasını çağırır, ona biktürür.

★★

Harb ile yapılan, çabuk yıkılır.

★★

İğreti yurda sahib olan, oradan tez gider.

★★

Âkil isen duyduğun bir haberi söyleme dostuna, dostunun dostu vardır. O da söyler dostuna. Dostunun dostu kimdir bilmezsin; belki bir casustur.

★★

Fransızca bilir misin, Beyoğlunda uydur uydur söyle!

★★

Akil yaşta değil, başta da değil, bir araya toplanmış başlardadır.

★★

Saçla akıl arasında bir münasebet olsaydı, kadınların saçları kısalınca akıllarının uzaması icab ederdi.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Gemide doğup ölenler

Çin gemicileri gemilerde ekseriyetle karılarile birlikte seyahat ederler. Bunların birlercesi gemide doğmuş, gemide büyümüşlerdir. İhtiyarlık çağlarında ecel yaklaştığı zaman bile gemiden çıkmayanlar ve gemide ölenler pek çoktur.

Unutulmuş asker

Vilyam Rokfeller tarafından Nev Yorkta yaptırılmış olan «Unutulmuş asker» mezarı, Frak dö Kostaya aiddir. Söylenildiğine göre bu asker ne seferber edilmiştir, ne de terhis ve ne de bir tanyan vardır.

Atlama şampiyonu balık

Frenklerin Tarpou ismini verdikleri bu balık, yüzerken birdenbire suyun yüzüne çıkmakta ve altı metre kadar havaya atladıktan sonra tekrar suya dalmaktadır.

Florida kaplumbağası

Floridada bulunan bu cins kaplumbağanın kabuğu, diğer kaplumbağaların kabuklarından daha fazla kubbelidir.

El'lerini ceplerine sokmayan polisler

Londra polisleri kışın kalın paltolarını giydikleri zaman ellerini kat'iyen ceplerine sokmazlar. Çünkü bu paltolar cep-sizdir. 1831 de çıkarılan bir kanunla polislerin cepli paito giymeleri menedilmiştir. Buna sebep elleri cebinde bir insanın çabuk harekete geçemeyeceği kanaatidir.

İnekler, koyunlar niçin otururlar?

İnek ve koyun gibi hayvanlar otladıkları yerde, yere otururlarsa, bu hal havanın bozulacağına, yağmur yağacağına delâlettir. Bu hayvanlar yağmur yağacağını çabuk hissederek ve yağmuru kendilerine kuru bir yer temin edebilmek için otururlar.

En seri uçan kuşlar

Kuşların içinde en seri uçanı kırlangıçtır. Saatte 105 kilometre uçar. Sütlün saatte 62 kilometre ile ikinci, karga 41 kilometre ile üçüncü gelir.

GÖNÜLİLERİ

“Ben söz sahibi değil miyim?”

Bir genç kızın bana yolladığı mektubda şöyle bir cümle görüyorum:

— Bugün ailem bana çıkan ikinci talibi de reddetti, yaşı 18, vaktim beklemeye müsaid, beklileyebilirim, esasen ilk talibi de sevmiyordum. İkincisini de. Red cevabının verilmesinden müteessir olmamak için lüzum, yalnız ailem cevap vermeden evvel benim fikrimi almaya lüzum görmedi, muhtemel diğer talibler için de aynı yolu tutmasından, nihayet beni ihtiyar kız haline getirmesinden korkuyorum. Ben bu bahiste söz sahibi değil miyim?

★★

Bu genç kızı müsbet cevap vermek mecburiyetindeyim. Meselede başlıca hak sahibi kendisidir. Yalnız hak sahibi olmak kifayet etmez, hakkı kullanmasını da bilmek lazımdır. Aksi halde hak sahibi haksız çıkar, partiyi kaybeder.

★★

Ayvalıkta Bay «K. C.» ye:

Nakil vastalarının bugünkü kadar

süratli ve çok olmadığı zamanlarda yekdiğerini tanımanın verdiği bir korku ile İstanbullu ve başka sem'li iki vatandaş arasında karşılıklı bir çekinme hissi bir dereceye kadar mazur görülebilirdi. Bugün tamamen yer-sizdir. Mesele mademki sizce hayat meselesidir, Ayvalık İstanbula uzak bir yer değildir, kalkıp geliniz.

★★

Bay «Şükri» ye:

Bir baba için iki kızından evvelâ büyüğünü evlendirmek arzu edilecek bir şeydir, fakat riyaset mecburî, mutlak mahiyetli hatz bir kaide sayılmaz, sıra takib etmek arzusu ile iyi bir partiyi kaçırmayı asla mazur görmem

★★

Bay «B. Ş.» ye:

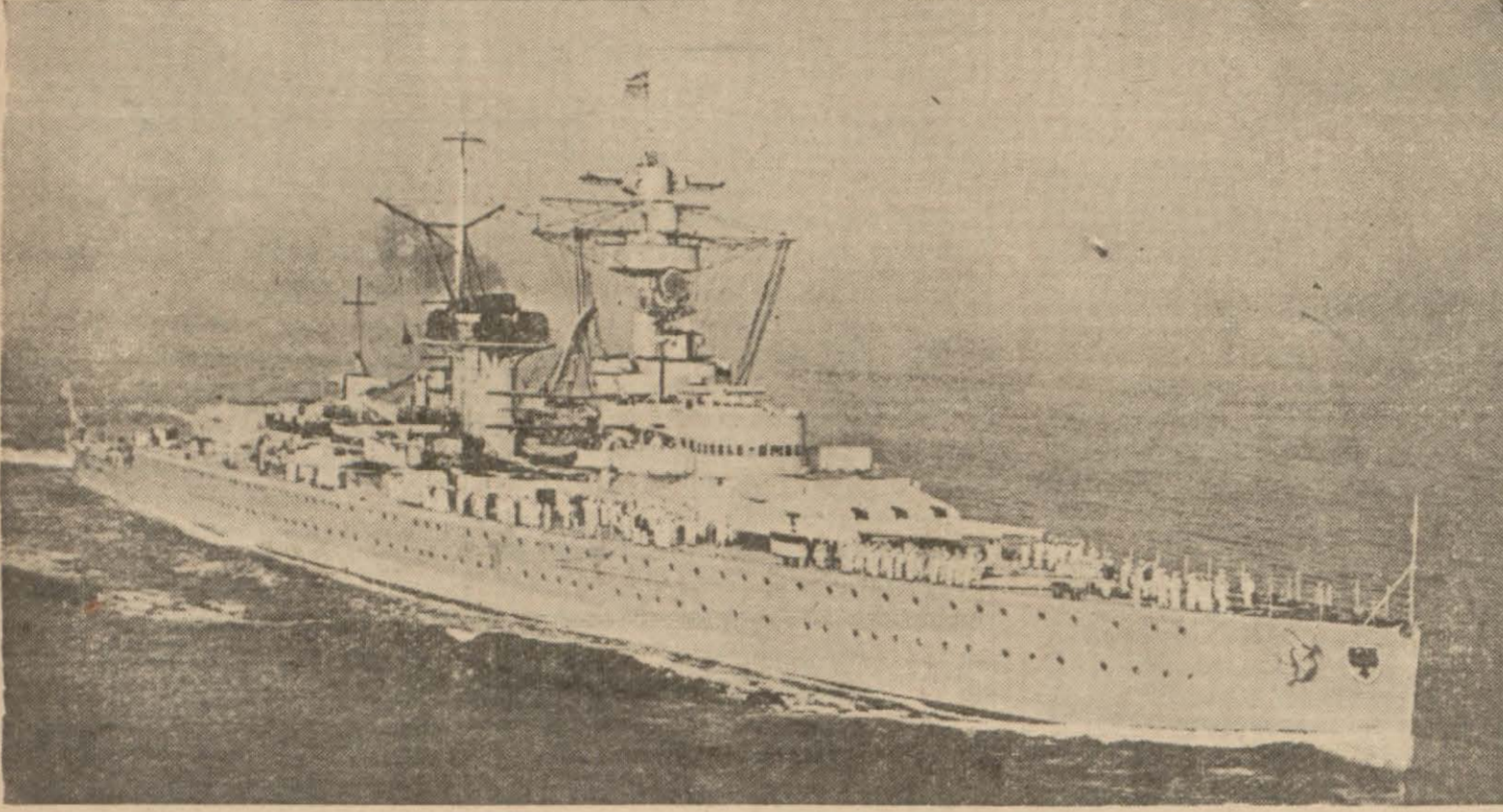
— Evet anlıyorum, kız alıp vermeyi yalnız hemşehrileri arasında, mahdud bir daireye hasredenleri kastediyorsunuz. Fakat bu âdet şiddetini kaybetmiştir, yavaş yavaş maziye kahrından üzeredir. Belki ufak tefek müşkülâtla karşılaşsınız, fakat biliniz ki bu müşkülât aynı sahada mesele 30 sene evvel karşılaşılan müşkülâtın onda biri kadar bile olmayacaktır.

TEYZE

DENİZ VE DENİZCİLİK

Abluka ve deniz hâkimiyeti

YAZAN
Fransız amirali Docteur

Şimdi Atlas denizinde korsan gemisi vazifesini gören Almanların Doçland saffiharb gemisi

Birçok insanlar, müttefiklerin denizlerde Almanyaya karşı kâhır bir faikiyete malik buldukları halde, şimdiye kadar 200,000 tondan fazla gemi kaybetmiş olmalarına şaşmaktadır.

Muharibler, harbin neticesini kuvvetlerinin müthiş çarpışmaları ile elde eylemek arzusunu beslemiş olsalardı bu kâhır faikiyetten bahsedilebilirdi.

Bunun ise ne kadar, ne denizlerde, ne de havalarda temin edilemeyeceğini ifade eylemek zaidir.

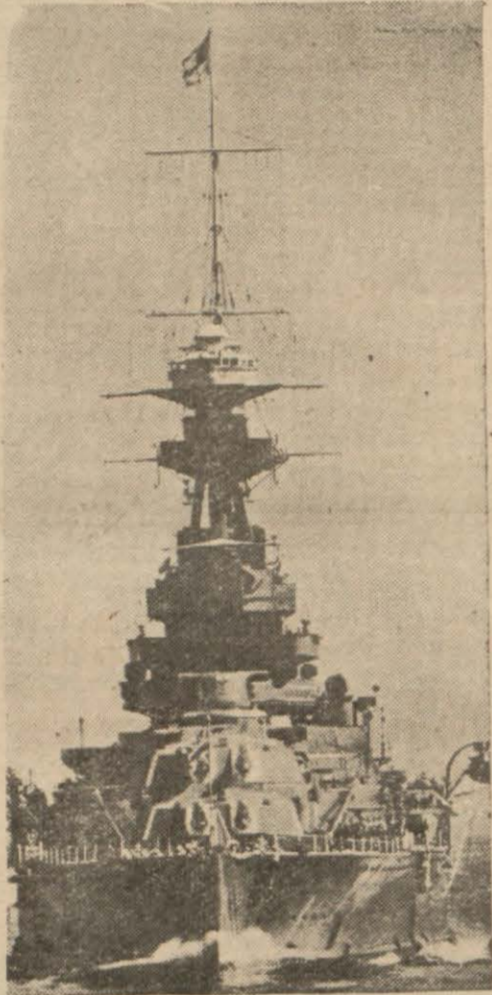
Deniz kuvvetleri için şimdi mevzu bahsolan deniz yollarını koruma harbidir. Bu harb, müttefiklerin gemilerini korumak, düşmanın gemilerini mahvulemek, ortadan kaldırmak, düşmanı besleyebilecek bitaraf gemileri kontrol eylemekten ibarettir.

Kısa süren bir sürpriz; harbin bida-yetinde Almanya tahtelbahirlerinin muvaffakiyetlerine istinad ediyordu. Henüz Ağustosun 25 inde idik. Almanya; tahtelbahirleri ile deniz yollarını kesmiş bulunuyor idi.

Bu hal herkesi hayrete düşürmüştü idi. Fakat bu hayret uzun sürmedi. Çünkü Almanlar, bu tehdidi aşarî hadde indirecek vesaitle mâlik bulduğumuzdan bihaber idiler...

Şimdiye kadar Alman tahtelbahirlerinin üçte biri yahud dörtte biri batırılmıştır. Mürettebatlarının cesedleri hemen her tarafta denizlerden çıkarılmaktadır.

Bu hal, deniz yollarında kazaların

İngiliz filosunun en kuvvetli zırhlılarından Revenge

vukubulmayacağını, bazı ahvalde tahtelbahirlerin muvaffak olmaları ifade eylemez.

Ceb zırhlıları

City of Flint adındaki Amerikan ti-

caret gemisinin Deutschland zırhlısı tarafından yakalandığını ve mezkûr zırhlının aynı zamanda müteaddid İngiliz gemilerini batırması olduğunu radyolardan, gazetelerden haber aldık.

Deutschland «Ceb zırhlıları» tesmiye edilen üç Alman gemisinden biridir.

Şimdi, bu suretle öğrenildi ki tahtelbahir tehlikesi tahdid edildi ise de, bunun yerine başka ve kuvvetli bir tehlike başgöstermiş oldu...

Mirabeau, en büyük bir istidadın, ancak efkârı umumiyenin tasvibi ile muzaffer olabileceğini söylerdi.

Şu halde efkârı umumiye, düşmanı tenvir etmek tehlikesine maruz bırakılmıyacak hadler dahilinde tenvir etmek icab eder.

1914 senesinde

Hatırlarda olsa gerek... 1914 harbi bida-yetinde amiral Von Speenin kumandası altında ve Scharnhorst ve Gneisenau zırhlı kruvazörlerinden, ve hafif kruvazörlerden mürekkep bulunan Alman donanması aylarca, müttefiklerin deniz nakliyatını tehdid altında bulundurmış, Coronel adaları civarında vukubulan muharebelerde İngiliz amiralı Cradock'un donanmasını batırmış idi.

O senenin Kânunuevvel ayında, gizlice İngiltereden hareket eylemiş olan büyük İngiliz harb kruvazörleri onları Falkland'da sıkıştırıp batırmış idi.

Bu muharebelerden kurtulmuş olan Emden hafif kruvazörü, batırılmadan

(Devamı 11 inci sayfada)

ZİRAAT

Meyva ağaçlarının kış temizliği

Ağaçlar üzerindeki hastalık ve haşere tohumlarını yok etmek için bunların tomurcukların uyanmasından on beş gün önce yüzde 10-15 nisbetinde Karbolineum nâhlâlü ile badana edilmesi lâzım gelir

Yazan: Tarımman

İyi evsafda ve çok miktarda meyva yetiştirmek için, bazıları yerin müsaid olmasına, havaların uygun geçmesini kâfi sayarlar. Kanaatlerince «iyi mahsul», sadece tabiatın eseridir. Bu yolda insanın harcayacağı emekler hep boşunadır. Ne ağaçların dibini bellemek, ne dallarını budamak, ne temizleyip onarmak, Tanrının takdirine müessir olmaz: O, ne dilerse, onu verir!

Gerçi, Allahın dilediğini yapmağa muktedir olduğundan hiç birimizin şüphesi yoksa da, bir çoğumuz tabiat işlerinin değişmez bir düzende olduğundan bihaberiz: Asırlardanberi mevsimlerin geçişi; yağmur ve karın yağışı; ağaçların yeşerip büyümesi, şeklini hiç değiştirmemiştir. İnsan veya hayvan, her mahlûk bir düzeye doğmuş, yaşamış ve sonra ölmüştür. Bunların zinde ve sıhhatli yaşamaları veya hastalanıp yatmaları hep aynı tesirlerle olmuştur. Her tohum; suyu, hararet ve gıdayı bulunca çimlenmiş ve bu şartların devamı takdirinde büyüyen yeni baştan benzerini meydana getirmiştir. Her ağaç; nemli bir toprağı, ılık bir havayı bulunca yeşermiş; aksi şartlar baş gösterince sararmış, kuru muştur.

Demek oluyor ki, bütün hayat ezeli bir kanun ile mukayyedir. O halde Tanrı vergisi olan yağmurun ekinlere faydasını kabul ederken, kulun müdahalesi verilecek bir salamanın faydasını kabulde niçin tereddüt edelim? Su samsı bir bahçeyi bizzat sulayan bahçivana; iyi güneş görsün diye ağaçların onaran adama; börtü-böcek tutmasını diye tarlasını iyi hasıllayan çiftçiye, Tanrı: «— Hayır; bu hareketinin tabii eserini göstermeyeceğim.» dediği olmuş mudur?

Binaenaleyh iyi mahsul almak bahsinde işi sadece tabiatın himmetine bırakmak, ve verirse almak, vermezse beklemek akıl kârı değildir. Bugünün adamına düşen; her şeyi tabiatın dileğine ve kendi iradesine uydurmaktır.

Çok bereketli bir meyva yılında, seyreltme yapmayıp da bunu Tanrıdan bekleyen bahçivanın âkibeti pişmanlıktan başka bir şey olamaz. Tarlasını bastıran delice için tohumu temizlemek, anızı erken bozmak ilh... gibi tedbirler dururken, havanın kurak geçmesini temenni etmek sadıllıktır. Börtü-böceğin sardığı bir bahçede, gereken hizmetleri yapmayıp da sonradan dökülen meyvalara bakarak «Allah verdi, Allah aldı» diyen adama bu sırada acımlamaz.

Tanrı, değişmez bir kanun koymuş

tur. O kanuna ayak uyduran herkesin takdiri muvaffakiyet, ve aykırı gidenin âkibeti hüsrandır.

(Ağaçların kış temizliği), ters inanınışa bağlı olanların bahse değer taraflarından biridir. Ağaçların kış sonunda bir temizliğe tâbi tutulmasını, bir çok yerlerimizde nimeti yok bir külfet sayarlar. Tanrının işine karışılmaz, diye sadece tevekkül ederler. Halbuki böyle bir amelienin tabiat kanununa hiç aykırı olmadığı ve bilâkis ona yardımcı dolayısıyla bize pek faydalı olduğunu anlamıştır. Kış temizliğinin faydası o derece büyüktür ki, ağaçların iyi ve çok mahsul vermesinde ilk tesirin bu olduğunu söylemek kâfidir.

Tecribeler göstermiştir ki, ağaçları kurutan, meyvalarını dökken veya hastalandıran, türlü şekillerde kemirip tabir eden; hastalık, börtü böcek ve mantarların tohumları, yumurtaları kışı hep ağaçların şurasında burasında geçirirler. Bahar gelince gizlendikleri yerlerde açılıp bahçeye yayılır ve çeşidine göre yaprakta; meyvalarda; dalda; kökte; başa çıkılmaz âfetler meydana getirirler.

Eğer kış sonunda, yani tomurcukların uyanmasına on beş gün kağı, ağaçların her tarafı bu zararlıların tohum ve yumurtalarını yakıp öldürecek bir ilaçla badana edilirse bittabi baharda uyanıp zarar verecek bir şey de kalmaz. Kalsa bile pek cüz'î olan bu bahçeyi sonraki tedbirlerle çarçabuk önlemek kolaylaşır. Böyle yapmayıp ta bu yüz binlerce mikrob, tırtıl yumurtası vesairenin meydana çıkmasını bekliyerek o zaman harekete geçilecek olursa ne başa çıkmak ucuz ve kolay mal olur, ne de o zamanki tedbirden esli bir fayda hasil olur. Çünkü tırtılların ağacı sardığı, yahud hastalığın meyvaları dökmeye başladığı, yahud kurtların ağacı kemirmeğe başladığı sıralardaki tedbirler, zararı tamamen yok edici değil, azaltıcı ve durdurucu irâhiyette olacaktır. Yani henüz çürümemiş bir elma kurtarılır amma, çürüyen kurtarmanın imkânı olmaz.

İleri memleketlerde bahçelerin ilk imer işi olan bu «kış sonu temizliğine» pek fazla ehemmiyet verilir. Bunun için son zamanlarda en ziyade kullanılan mualece, madden kömürünün bir artığı olan (Karbolineum) dur. Bu madden mayi halindedir. Evvelce bize Almanya'dan gelmekte iken, 933 den sonra İzmir Mücadele Enstitüsünün himmetile Türkiye'de hazırlanmıştı. İşte bu Karbolineum'un % 10-15 (Devamı 9 uncu sayfada)

«Son Posta»nın tefriki: 16

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

Cehennem methali olması lâzım gelen bu mahrutı uçurumda başımı taşlara çarparak, lime lime bir vücudla süratlen havaya ıslık çaldırarak düşüyordum.

İniş çok müthiş oldu. Gözlerimi yumudum; açtığı zaman kendimi caddede buldum. Şapkam orada kalmıştı; almağa dönmedim ve o akşam trene atlayınca vagon restoranda biraz nefes alabilmek imkânına kavuştum.

Lizbet Zaydeli genç zabıt vekilile öpürşürken görmüştüm...

Bütün bunları bana hatırlatacak, yaralı kalbime hançer saplayacak ne vardı Ferhunde Sevgi?

Şimdiye kadar seni sevmiyordum; senden nefret ediyordum; tiksiniyor, iğreniyor, öğürüyordum; fakat düşmanın değıldim.

Bundan sonra düşmanın da olacağım...

★

— İki lira vereceksin Haşmet!
— Ne parası bayım?..
— Yarın akşamki toplantı parası...

Öğretmen arkadaşlardan Faruk Karayel yarın akşamki ziyafetin tertib ve tanzimine memur edilmişti. Yılbaşı gecesini kuthyacaktık.

Şarab, alay, türkî, dans... Felekten gene bir gece çalacağız.. yaşadık...

Kendi kendime işi resmîyete döktüm: Siyah ceket, reyye pantolon, ruğan isikarpin, beyaz gömlek, beyaz çiçekli siyah kravat.. saat tam 19 da kültür direk-

törünün evindeyim. Benden evvel gelenler masayı mükemmelen tanzim etmişler.

★

Maşallah; bay direktör başlamış bile. Beni görür, görmez olındaki şarab kadehini ka'dırarak:

— Bak Haşmet Güneş; dedi, buna «şeraben tahûrâ» derler. Şu kadehin için deki nesne, çignenerek yenmez; yudum, yudum içilir...

Cevab verdim:

— Aman bay direktör; bizim bildiğimiz şarab denilen marifetin yalnız kı-zartması olur.

Masanın üstü soğuk mezelerle ve meyvalarla dolu.. Söğüş tavuk, dil, but, börek, muhtelif sucuklar, portakal, elma, fındık, fıstık... Bu kadar nevaleyi biz mi yiyeceğiz? Adam başına üç kilo yiyecek hazırlanmış...

Arkadaşlar, bayanlarla birlikte, birer

ikişer geliyorlar. Bay direktörün karısı kulağıma eğilerek:

— İçeride dört mandolinle iki gitara var; diyor, misafirlerimiz çalacaklar..
— Kim bu misafirlerimiz?..
— İzirden on bir kişilik bir muallim grubu gezmeğe gelmiş; onları davet ettik.

Peki amma nereye sığacağız? Biz yirmi beş kişiden fazlayız. Misafirler de gelince zaten pek büyük olmyan salonda istife girmemiz lâzım gelecek.. Saat yirmi olmadan tekmiileştik. Ferhunde Sevgiye dikkat ettim: Allaha bin şükür, benimle hiç alakadar olmuyor.

Ziyafete kültür direktörünün nefis bir nutkile başlandı. Kadehini doldurarak ve kadehlerimizi dolduramaz lüzumunu bildirerek ayağa kalkan bay direktör:

— Arkadaşlar; bayanlar, baylar!
Dedi; bu akşam bizim eve şeref verdinizden dolayı size hem refikam namı-

na, hem de kendi namıma teşekkür ederim. Gerçi şu gördüğünüz şarab şişeleriyle mezelerin parasını müştereken ve mütesaviyen verdiniz amma ziyafet gene benim sayılır; çünkü yarın bu evin temizlenmesi vardır. İsterseniz temizleme parasını da elbirliğile temin edelim; hak benden saktı olsun..

İzmirli misafirlerimize gelince: Kendilerinden hisse almadığımızı ayıp ettik. Maamafih on'ların da, tabii, izzeti nefisleri vardır. İsterlerse ikişer lirayı hemen tediyeye buyursunlar; dilerlerse bize bu akşam para yerine müzik ziyafeti versinler. (Müzik isteriz sesleri).

Pekâlâ; öyle olsun. Fakat müziğin karın doyurmadığını hepimize hatırlatmak borcumdur. Binaenaleyh.

Bay direktörün karısı atıldı:
— Aman artık traşı kes!..
— Yooo hanım!. Senede yirmi dört saat serbestiz. Evli erkeklerin 31 İkkânun ak-

şamından 1 Sonkânun akşamına kadar hürriyetleri kendi ellerindedir.

— Kim koymuş bu kanunu?..
— Aristotalis koymuş. (Umuma hitaben) nerede kaldıktı arkadaşlar?..

— Binaenaleyh de...
— Tamam.. binaenaleyh son saatlerini yaşadığımız şu köhne eski yıl münasebetsizin gidişle birkaç saat sonra bize asil ve necib çehresini gösterecek olan yeni yılın gelişi şerefine hep beraber «aleeey.. hop» la içelim.

Hep bir ağızdan tempo ile bağırarak içtik:

— Aleeey!.. Hop!..
Kültür direktörü devam ediyordu:

— Şarab neden yapılır; malûm.. Üzüm nereden bulunmuş?.. Rivayete nazaran ilk bulan İstafilos isimli bir çobanmış. Yunancada üzüm istafilya denmesi de ondanmış. Şarabı da o keşfetmiş.. Ne dersin bu işe Haşmet Güneş?..

— Üstadım; bence bunlar efsanedir. Üzümü sıkıp suyunu içmek usulü bize hariçten gelseydi üzümün adı üzüm olmu-yacaktı.

— Anlyamadım.
— Dikkatinizi rica ederim: Üzüm.. Üzümün masdarından.. üzüm üzüm üzüm demez miyiz?.. Şu halde biz bu meyva'yı üzümün, yani sıkılmak için kullanmıyız. Üzümü Türkler sıkınca şarab ne diye yabancı olsun?..

(Arkası var)

«Son Posta» nun zabıta romanı: 7

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Mavi elmasın hikâyesi

General Ket Gart Rüstem Paşaya bir mavi elmas verdi.

— Hay hay hocam, enteresan bir şey mi?

— Hem garib, hem de mühim. Anlatırım.

Polis memurunun delâletle binanın arka cephesinde mevzuubahs mahalle gittik. Filhakika bu nokta yumuşak top - raktı ve ıslak zeminin üstünde birbirine karışmış bir takım otomobil tekerleği izleri görülmüyordu.

Bu izleri müteaddid elektrik fenerlerle rinin inanesile tetkik eden Ridvan Sadullah:

— AVON lâstikleri dedi. Bu bir İngiliz markasıdır. Henüz yeni halde imişler. Lâstiklerinin darlığından anlıyorum ki küçük bir araba, ağırlığı ihtimal bir spor otomobili buraya gelmiş, manevra yapıp geriye dönmüş ve durmuş, sonra tekrar hareket etmiş. İşte yağ lekeleri bakınız. Her halde bizim gördüğümüz otomobil olacak. Şimdi yangının sureti vukuu daha vazih olarak meydana çıkıyor. Kattiller otomobili buraya sakladılar. Sonra kaçarken benzine buladıkları bir paçavrayı bu noktadan, bodrum katının penceresini açarak içeri attılar. Mektuba gelince o, otomobile yerleştirilmesi esasında cesedin cebinden düşmüş olacak. Çünkü memur efendinin bize «işte zarf tam şu noktada duruyordu» diye gösterdiği nokta doğru ise görüyorsunuz ki bu tam bir tekerlek izinin üstüdür ve izleri takip edersek bunun geliş esasında hâsıl olduğunu anlarız. Şu halde zarfın çamurlu bir tekerlek tarafından çişnenmediği aşkâr olduğuna göre mektub buradan hareket esasında düşmüştür.

Ridvan Sadullah sustu. Bir dakika düşünmü, sonra sordu:

— Osman Bey bu mektub bizde kalabilir, değil mi?

— Tabii hocam.

Yangın hâlâ devam ediyor ve itfaiye grubu uğraşp duruyordu. Cinayet masası şefi Yeşilköy serkomiserine hâdis etrafında talimat verdikten, bu meydana kaybolan cesedin etraftaki arazide aranmasını tenbih ettikten sonra yaya olarak kökten ayrıldık. Polis memurlarının yardımı ile bir taksi otomobili bulduk ve hareket ettik.

Yolda Ridvan Sadullah mektubu açarak bize harfi harfine tercüme etti. Makine yazı ile yazılmış olan ve üzerinde tarih bulunmayan bu çok garib mektubu buraya aynen geçiriyorum.

«Muhterem efendim.

Lizbondan 10 gün evvel İstanbul'a gelen bir elektrik mühendisiyim. Adım Vasko dö Gomadır. Bu 10 günü, sizleri, yani Rüstem Paşa ahfadını aramakla geçirdim. Beni tanımazsınız. Buna rağmen nizi senelerdenberi, belki kendiyordunuz. Korku ve endişe içinde bekliyordunuz. Nitekim muhterem pederiniz ve onun babası olan Rüstem Paşa da benim annemi ve annemin annesini aynı korku ve endişe içinde beklemişlerdi.

Hikâye, siz de bilirsiniz, görüldüğü kadar esrarengiz değildir. Sadece 1854 tarihinde başlayan bir hak yeme, bir huzuzluk davasıdır. Kısaca tekrarlayayım: 1854 senesinde Osmanlı ve Fransız ordularıyla birlikte İngilizler de Kırım'da Ruslara karşı çarpışıyorlardı. Bu İngiliz ordusunun kumandanlarından olan Ge-

neral Ket Gart 5 Teşrinisani günü vuku bulan büyük muharebede ağı ya - ralandı ve birkaç saat sonra öldü. Ölü - münden evvel, Osmanlı ordusunun çok iyi tanıdığı kumandanlarından Rüstem Paşayı yanına çağırtı. Kendisine üz - rinde taşıdığı kıymetli bir taş. bir mavi elması verdi ve bunu harbden sonra Londra'da bulunan kızına teslim etmesini vasiyet ederek gözlerini kapadı. Bu mavi elmas Ket Gart ailesinin timsamı idi. Onun mevcudiyeti ailenin tarihi ile beraber başlıyor ve babadan oğula intikal ediyordu. Maddî kıymeti pek büyüktü, fakat manevî kıymeti ondan daha üstündü. Sözü uzatmıyım. Kırım harbi bitti ve Rüstem Paşa İstanbul'a döndü. Fakat sözün - de durmadı. Mavi elması General Ket Gartın o tarihte henüz iki yaşında bulunan ve halasının nezaretinde büyüyen yetim kızına verecek yerde nezdinde muhafazayı tercih etti. Bu bir nevi hırsızlıktı. Fakat başkaları tarafından duyulmıyacağına emin olduğunuz hırsızlıklar bizi o kadar üzmezler, değil mi? Hikâyemize devam edelim.

General Ket Gartın kızı babasının ölümünden pek az zaman sonra ha'asile birlikte Portekize gitti, Lizbon şehrine yerleşti. Orada büyüdü ve Portekizli bir gemici ile evlendi. Senesine de bir kız oldu. İşte ben Lina ismi taşıyan bu kızın yegâne çocuğuyum ve General Ket Gartın yegâne varisi bulunuyorum. Mavi elmasın hikâyesini annemden öğrendim. Kırım harbinde kaybolan bu elmasın akibetini uzun taharriyat ve tetkikat neticesinde meydana çıkardım. Nihayet bugün Ket Gart ailesinde olduğu gibi Rüstem Paşa ailesinde de babadan evlada intikal eden mavi elması istirdad etmek, 85 senedir sürüp gelen bir haksızlığı tamir etmek üzere İstanbul'a gelmiş bulunuyorum. Mavi elması ele geçirmek en büyük emelimdir. Tehdid etmiyorum, sadece menfaatiniz icabı bilmeniz lâzım gelen bir hakikat anlatıyorum. Yarın akşam saat sekiz de ziyaretinize geçeceğim. Size düşünmek için vakit bırakmak üzere daha evvel bu mektubu gönderiyorum. Hürmetler ederim.

Vasko dö Goma

Haşiyeye: Sakın polise haber vermeyiniz. Aramızdaki mesele polislin karşacağı bir dava değildir. Bu hareketiniz ceddinizin işlemiş olduğu suçun aksülâmelini daha şiddetlendirir. Pişman olursunuz. Esasen bu hareketin pratik bir faydası da olmaz. Beni bulamazlar!»

Mektubun tercümesi bitince birbirimize baktık. Derin derin düşünen serkomiser genesini kaşıyarak söylendi:

— Hay Allah belâsını versin, amma dâvereli iş ha!

Bir müddet daha düşündü. Sonra Ridvan Sadullah'a sordu:

— Mektubda tarih yok değil mi hocam.

— Hayır yok.

— Portekiz delikanlısı Raif Beyi evinde ziyaret edeceğine söylediğine göre demek maktul bu mektubu aldığı zaman henüz hapishaneye girmemiş.

— Öyle olacak.

(Arkası var)

MİZAH

Yazan: İsmet Hulusi

Bir artistle evlenmişim!

Onu ilk defa sahnede görmüştüm. Bol ışık altında dünya güzelinden güzel görünüyordu. Çalıştığı tiyatrunun gedikli seyircisi olmuştum. Bütün suvarelere, matinelere gidiyordum. O bazan bir salon hanımı rolünü alıyor, bazan bir ev hanımı oluyor, bazan bir hizmetçi, bazan bir aşçı, bazan da bir kokot.

Kadın dediğin de esasen böyle olmalı değil mi? Mutfakta aşçı, evde ev hanımı, salonda salon hanımı... Kocasile yalnız kaldığı zaman da kokot.

Kararımı vermişim. Ben onunla evlenecektim. Bir mektub yazdım. Mektuba muvafık cevap aldım ve nikâhımız, belediye dairesinde tiyatrunun baş komiği ve perdecisinin şahidliğile kıyıldı.

Artist karımın artist zevkine göre döşettiği evimize yerleştik.

Evlendiğimiz ikinci günü idi. Akşam eve geldim. Zili çaldım. İçeriden karımın sesini duydum:

— Alçak!

Şaşırđım acaba kime bağıryordu; kulağımı kapıya yaklaştırdım:

— Namusumu payımal etmek için evime girdin ha.. kirli düşüncelerimle, temiz yuvamı kirletemezsin.. çekil diyorum.

Çık.. hayır, hayır, sana teslim olmyacağım.. bırak beni, bırak beni.. aman, of, kollarım acıdı.

Bu ne rezaletti. Ben yokken evime bir erkek giriyor. Ve karıma taarruzda bulunuyor.

Kan beynime sıçramıştı. Kapıya tekme y indirdim. Kapı kırıldı, içeri gir - dim:

— Gelme vururum!

Karım elinde tabancayla duruyordu:

— Nerede o herif?

— Soruyorsun ha.. bana soruyorsun.. şu tabancaya bak, parmağım tetiğe dokunduğu anda namludan çıkacak kurşun beynini delecektir.

— Aman karıncığım sen çıldırdın mı, herif nerede?

— Edmonu mu soruyorsun? O çoktan öldü. O öldükten sonra benim yaşıman abestir. Onu öldürdüm. Şimdi sıra senin.

— Öldürdün ha.. amma beni neye öldüreceksin, seni kurtarmak için kapıyı kırıp içeri girdim.

— A sen misin?

— Benim ya! O herifin ölüsü nerede?

— Kimin ölüsü?..

— Sana taarruz eden adam, adını söyledin canım, Edmon mu neydi?

Bir kahkaha attı. Ben korktum. Karı adamı öldürdükten sonra çıldırmış ol - cıktı.

— Canım taarruz eden, ö en yok.

— Peki amma, dışarıdan duyduğum sesler, ben içeriye girince söylediklerin. Boynuma attıdın:

— Bir piyesin provasını yapıyordum.

— Prova ha?

— Prova!

Artist kadın almanın işte bu fena tarafı da varmış. Bir marangoz çağırtdın. Kapıyı tamir ettirdim, bu da böyle geçti.

Bir iki gün prova yaptım.. Tiyatroya gitmedi, rahat yaşadık. Sahnede iyi bir ev hanımı, iyi bir aşçı olan karım, evde bu işleri beceremiyordu. Nihayet ben onu aşçı, hizmetçi olarak almadığım için de bu cihetlere fazla ehemmiyet ver - miyordum.

Yalnız hoşuma gitmeyen cihet misafirlerle oturup konuşurken aldığı tavırlardı. Bazan on dört yaşında bir mekteb çocuğu gibi konuşuyordu. Bazan şumarık bir mahalle karısı tavrı takınıyordu, bazan kibirli bir hanımefendi oluyordu. Ve aslında ne olduğunu misafirler değil ya, ben bile anlıyanyordum.

★

Bir gece birlikte sokağa çıktık. Karı kocayız. Birlikte gezmeyecek değiliz ya.. Fakat ben birlikte gezmeye tövbe edecek kadar olmuştum. Tramvaya bindiğimiz zaman herkes ona bakmış, birbirlerine göstermişler bir şeyler söylemişlerdi. Ben de merak edip bakmıştım. Kadın kısmı bu.. Sürmesi yüzüne akmış, dudak boyası alına sürülmüş olabildi. Hal -

buki karımın yüzünde böyle münasebet - siz şeyler yotu.

— Neye sana bakıyorlar?

Diye sormadım.

— Tanıdılar, dedi, artist değil miyim?

İşte bu aklıma gelmemişti. Beyoğlundan tramvaydan inmiştik, yolda da herkes bakıyordu. Daha tenası Taksime yaklaştığımız zaman bir sokak başında bir - rikmiş gazete müvezzileri hep birden:

— Yaşa bravo!

Diye alkışlamasınlar mı, karım da onlara reverans yaptı. Bu kadarı da faz - laydı amma, ne yaparsın.

★

Sokağa çıktığımız ertesi günü işimin başında evlendiğimiz gündendenberi olan biteni düşünüyordum. Karımla yaşayabilmemiz için, onun artistliği bırakmasından başka çare yoktu. Bunu kendisine bildirmek için işimden erken çıktım. Doğru eve gittim. Kapıyı anahtarla açtım. Salona baktım kimseler yoktu. Yatak odasının kapısı açıktı. Belki karım oradadır, diye girdim. Yatakta yatıyordu, yorgun başına kadar çekmişti. Ya uyuyordu, yahud da benim geldiğimi hissedince şaka olsun diye yorganı başına çekmişti. Yorganın ucundan tuttum, hafifçe kaldırdım. Bir de ne göreyim, yatakta, torba sakallı bir ihtiyar yatmıyor mu, üzerinde de elbisesi var.

— Kalk herif sen kimsin?

Uykudan uyanır gibi hareketler yaptı.

— Ne istiyorsun, neye rahatımı bozdun şimdi dalmıştım.

— Utanmadan neler de söylüyor, kalk diyorum sana herif.

Hiddetten tir tir titriyordum. Yatağına elbisesile yatan torba sakallı herif buraya nereden girmişti. O anda boğazına sarılıp onu boğmadığıma hayret ediyordum. Yavaş yavaş yataktan indi; yakasından yakalayıp sarstım:

— Sana soruyorum, sen kimsin?

— Çıldırdın mı canım, ne oluyorsun, benim, karımı tanımadın mı?

Torba sakallına bakmadan, benim karım olduğunu söylüyordu.

— Şimdi tokadı yiyeceksin. Gözü aynaya ilişmişti:

— Dur söyleyeyim.. evde canım sıkılmıştı.

— Sonra buraya geldin, burada uydun ha, ne halt etmiye, hem buraya nasıl girdin, seni şimdi polise teslim edeyim de gör.

— Seni karım mı içeri aldı, o nerede?

— Dur yahu anlatayım. Ben karımın, canım sıkılmıştı, yüzüme makyaj yaptım, sakal taktım. Senin elbiselerini giydim, sonra uyukum gelmişti, uzandım yatтым.

— Hay Allah müstahakım versin!

Ters yüzü evden çıktım. Sokak sokak dolaştım. Tekrar eve döndüğüm zaman kapıyı karım açtı. O idi, yani kadın kıyafetindeki karım. Beni görünce gülümse başladı:

— Sakallı gitti, dedi, ben kaldım.

— İyi oldu amma, bunlar benim hoşuma gitmiyor.

— Seni eğlendirdim fena mı?

Eğlendirmişti ha... Böyle eğlence yerinde kalsın.

— Karımın aç değil mi?

Hakikaten karım acıkmıştı

— Sana meze hazırladım, rakı da aldım, içersin.

Bu fena değildi.

— Pekâlâ!

— Yemek odasına gidelim.

Yemek odasına girdik.. mezeler hakikaten mükemmeldi. Bu kadar mütelevvi meze konulmuş bir içki sofrası ömrümde ilk defa görüyordum. Karım meğer neler de biliyormuş.

Hemen masanın başına oturdum, kadehe rakıyı koydum, bir yudum aldım. en yakın tabakta turp vardı. Ağzıma bir tane attım.

— Aman!

Dişim kırılacak sanmıştım. Bu ne sert turptu. Karım güldü:

— O turp değil!

— Ya nedir?

— Akseuvar!

Bayır turbu, beyaz turp bilirdim amma, bu cinsini hiç duymamıştım:

— Her halde iyi bir cinsi değil.

Çatalımı, yumurta tabağına uzattım. Çatalım yumurtanın üzerine tak, diye vurdu:

— Bu ne kadar katı!

— Akseuvar..

Akseuvar da ne demektir?

— Muhakkak bir şey yemek istiyorsan, soğandan al!

— O da öyle katıysa.

— Hayır, bakkaldan aldım.

Soğandan aldım. Meğer sofrada gördüğüm mezelerin soğan müstesna diğerleri tiyatroda, yemek diye sahneye koydukları şeylermiş, kuru soğanla rakıyı içtim; ve sofradaki takır tukur şeyler kaldırılınca karımı karşıma aldım:

— Bu olmayacak, dedim. Ya sen tiyatro merakından vazgeçersin, yahud da ben senden vazgeçerim.

Cevab verdi:

— Yaşa kocacığım, haydi bu sahneyi beraber prova edelim.

— Hangi sahneyi.

— Şimdi başladığın sahne?

— Ne sahnesi?

— Bilmemezlikten gelme canım, söylediğin cümle «Beyimin tiyatroya merakı» piyesinin dördüncü sahnesinin başı.

Benim söz de; tiyatro olmuştum.

— Sen, dedim, tiyatroda karısından ayrılan bir erkeğe aid piyesi oynama - dın mı?

— Oynadım.

— Nasıl?

Erkek karısını kolundan yakalar, kapı dışarı atar. Kapıyı kapar ve sonra kendi kendine konuşmaya başlar:

— İşte bu iyi!

Kolundan yakaladım. Kapı dışarı attım ve kapının anahtar deliğinden ses - lendim.

— Seni kapıdan dışarıya atmıyca ka - darı roldü. Bundan ötesi de hakikat.. Kapıyı açmıyacağım, boşuna bekleme!

İsmet Hulusi

Tütün piyasası Pazartesi günü açılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Dünya ahvali karıştığı gündenberi Türk köylüsünün mahsullerini değeri ile satılabilmeleri gayesinin teminini, endişelerinin en başında tutmuş olan hükümet tütünlerimizle bilhassa meşgul oldu. Şimdiye kadar piyasanın ıkkânunun birinci Cuma günü açılacağı mükerrenen söylenmiş ise de aşağıda söyleyeceğim sebep dolayısıyla piyasanın açılması üç gün teahhür etmiştir.

Memleketimizden mühim miktarda tütün mübayaatında bulunan, Amerikan Glen Kumpanyası Şark memleketleri umum direktörü ile İzmir şubesi direktörünün seyahat ettikleri vapur İngiliz kontrol gemileri tarafından Maltaya sevk edilmiş olduğundan, Kânunvevvelin birinci Cuma günü açılması muhtemeldir. Ege tütün piyasasına mezkûr kumpanyanın iştirakine maddeten imkân kalmamıştır. Ege tütün piyasası açılırken, ötedenberi pek mühim tütün mübayaatında bulunan bir kumpanyanın, ihtiyarında olmayan fevkalâde bir sebep dolayısıyla mübayaatta mevki alamamasının, kendilerinin memleketimizden almakta oldukları muayyen miktardaki tütünlerin tedarikinden mah-

rum kalmaları gibi bir vaziyeti ihdas edecek mülâhazası ve direktörlerin Pazartesiye kadar İzmir yetismeleri ihtimali de göz önünde bulundurularak, piyasanın Kânunvevvelin dördüncü Pazartesi günü açılması muvafık görülmüştür.

İşe yarayacak kısım müstesna tütünlerimizin kâmilan satılacağından emin olabiliriz.

Eksoriyetle şimdiye kadar olduğu gibi piyasanın açılmasından itibaren üç beş gün zarfında beş on milyon kilo iyi tütün satıldıkdan sonra alma satımın durmasına meydan verilmeyeceğiz.

Flatlar, cinsine göre asgari, geçen senenin flatına muadil tutulmaya çalışılacaktır.

Tütünlerimizin iskartası taayyün etmeden pazarlığa girişip satmayınız.

Aşağı tütünler, işe yarayacak evsafa olmak şartıyla başta İnhisar İdaresi olduğu halde başka alıcılar da bulacaktır:

Umumi Harbe kaybetmiş büyük tütün piyasalarından İngiliz ve Fransız pazarlarını hükümetimizin aldığı tedbirler sayesinde tütünlerimizden yeniden açmış bulunmaktayız. Yüksek iştirak kabiliyetlerini bildiğimiz bu memleketler 20 sene tütünlerimize müşteri olacaklardır.

Üstad Halil'in tablosu meselesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

devlet resim sergisine eserinin kabul edilmediği şayi oldu. Bu şaya san'at muhitlerinde olduğu kadar, san'at ve cemiyet hakkını taniyanlar arasında da derin bir hayret ve biraz da hiddet uyanırdı. Bu iki his o kadar süratle sarileşti ki, adeta günün meselesi olarak asabiyetle ele alındı, münakaşasına, dedikodusuna geçildi. (Son Posta) da bu mesele üzerinde hassasiyetle durmaktan kendini alamadı. Meselenin bir günde katettiği safhalar iki kısma ayrılabilir:

1 — Red hâdisesinin vuku.
2 — Böyle bir hâdisenin vukubulmuş olduğu.

Filvaki bugün kendileriyle temas ettiğimiz ve sözlerini aşağıda kaydedeceğimiz zevatin bir kısmının ifadelerinden delâleten öğreniyoruz ki red vakidir. Fakat kendileri o celsede bulunmamışlardır. Halbuki Bay Salâh Cimcoz gibi zevatin ifadeleri ise bu hususta kat'idir ve üstadın herhangi bir tablosunun jüri heyetine arz edilmediğini bildiriyor. Nitekim dünkü sayımızda da Güzel San'atlar Akademisi Müdürü Bürhan Toprak, birinci ihtimali teyid eder mahiyette konuşmuş ve böyle bir hareketten malûmattar olmadığını, fakat hâdisenin vukunun işitmiş gibi söylemişti. Aynı ifadeyi üstad Çalı İbrahim de tekrarlamakta ve şöyle demektedir:

— Bu işde benim hiçbir ilişim yoktur. Bunu hepimizden iyi Akademî Müdürü Bürhan Toprak bilir. Ben vakia jürideyim amma, tablonun reddedildiği zaman yoktum. Tablonun niçin reddedildiğini bilmiyorum.

Diğer taraftan bütün iddiaları durduracak yeni bir vaziyet hâsıl olmaktadır ki o da jüri azasından bulunan. İstanbul me'usu Salâh Cimcozun sözleriyle meydana çıkıyor. Dün kendisine müracaat ettiğimiz sevimli me'usumuz bize şunları söylemiştir:

— Malûmdur ki, General Halil, bu memlekete 70 sene garb usulünde resim hocalığı yapmıştır. Onun şahsı o kadar muhteremdir ki, farzımuhal olarak eseri

fena bile olsa sergiye orkonkur girer. Bu hâdisenin sebeplerini başka yerde aramak icab eder. Meselâ, devlet resim sergisinin nizamnamesi mucibince teşhir edilmemiş eser olması şarttır. General Halil iki ay evvel bir sergi açmıştı. Sonra nerede kaldı ki, onun bize hiçbir eseri arz edilmemiştir, ki kabul veya reddetmiş olalım!

Bay Salâh Cimcozun sözlerinden üstadın sergiye hiçbir eserinin arz edilmediği anlaşılıyor. Halbuki Çalı İbrahim ifadesi, bizleri reddin vukuuna inandıracak bir mahiyet gösteriyor. Hiç yoktan bir hâdiseye çıkamayacağına göre, bu işin bir hakikate istinad ettiği şüphesizdir. Mümkündür ki jüri azası, ayrı komiteler halinde toplanmış ve birbirinin mesaisinden malûmattar bulunmamış olsunlar. Fakat ne de olsa, ortada, bir kıymet nasınlık denilebilecek bir hareket vardır ve bunun da biran evvel tamiri zaruridir. İşte beklenen budur.

Meçhul denizaltı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İstanbul Liman Mintaka Reisliği, dün bütün vapur acentalarına bir tamim yapmış, ihtiyatlı bulunmalarını tavsiye etmiş, ayrıca denizaltının miliyetinin tesbiti hususunda araştırmalar yapılması için icab eden limanlara tebligat yapmıştır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Şeytan

İstiklâl caddesi komedi kısmında akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşler

Her akşam 6 dan 2 ye kadar Muallâ ve Salâhattin Pinar iştirakle (Bayanlar korusu) (Tarihî Tablo) - Yeni varyete

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da Gönül Belâsı

Hayri Uğurun cenaze merasimi dün yapıldı

İstanbul Umumi Meclisi Daimî Encümeni azasından Hayri Uğurun vefat ettiğini dün teessürle yazmıştık.

Merhumun cenazesi dün Lâlelide Kadı aptarmanından kaldırılmış ve cenaze namazı Aksarayda Valide çamisin-

de kılınarak Edirnekapı şehidliğine defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde Vilâyet, Parti ve Belediye erkânından birçok zevat ve merhumun dostları bulunmuştur. Resim bu hazin merasimden bir intibadır.

SPOR

Mekteb maçları bu hafta başlıyor

Mektepler arasında yapılacak lig maçları Cumartesi'den itibaren başlayacaktır. Evvelce tesbit edilen ve üç sahada yapılacak suretille 11 hafta devam edecek olan mekteb maçlarında yeni tadilat yapılacaktır.

İkinci devre lig maçlarında her üç sahada Cumartesi günleri klüb maçları da yapılacağından mekteb maçları iki sahada ve dört takım arasında yapılacak suretille vukubulan bu değişikliğin mekteb maçlarını daha cazib bir şekle sokmuş olmaktadır.

On bir haftada bitmesi düşünülmüş olan lig maçları saha vaziyeti dolayısıyla on altı haftaya çıkarılmıştır.

Cumartesi yapılacak maçlar şöyle tesbit edilmiştir:

Taksim stadı: Galatasaray - Pertevniyal, Erkek Muallim - Darüşşafaka.

Şeref stadı: Yüce Ülkü - Bölge san'at, Boğaziçi - Taksim.

Mekteb maçlarına her hafta saat bir buçukta başlanacaktır. Maçlar yarın saat ten bir saat oynanacaktır.

Her haftanın maçları resmî hakemler tarafından idare edilecektir.

izdiham hâdisesi davasına dün bakıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Müddeiumumi makamını Hamdi Doğu işgal ediyordu. Salih Kılıç ve vekili Kocaeli barosu reisi Sedat Tek mahkemede hazır bulundular. Müdür muavini Kâmrân mahkemeye gelmemiştir. Duruşmadan hariç tutulmasına dair talep ve karar olmadığından gıyabında muhakemeye devam olundu. Bu faciada davacı olan Rauf Manyası de gelmemiştir. Şahid olup evvelce İstanbul 3 nci şube müdürü ve halen İzmit Emnyite Müdürü bulunan Faik Abrak dinlendi.

Faik Abrak faciaya halkın fevkalâde heyecanını sebep olduğunu, birinci gün hâdiseye mahallinde bulunduğunu, ikinci gün tazim heyetleriyle ihtiram kat'alarına aid tertibat ile meşgul olduğunu ve alınan tertibatta bir noksan bulunmadığını, ne Salih Kılıca, ne de Kâmrân ihmalin tedbirsizliğin yüklenilmesi mümkün olmayacağını, alınan tertibatın yerinde olduğunu söyledi.

Reisin:

— Acaba ikinci gün intizam neden bozulmuştur? sualine karşı dedi ki:

— Vaziyet arkadaşlarımızın tedbirsizliği yüzünden bozulmamıştır. Yalnız keşaf artmıştır, dedikten sonra şahid Salih Kılıç tarafından daha Ebedî Şef ölmeden iki ay evvel siyasi bakımdan Dolmabahçe ve civarında her türlü emniyet tertibatının itihaz edilmiş olduğunu ve ölümünden sonra da her türlü tertibatın lâıki veçhile ve emniyetle yapıldığını, halkın ihtiram vazifesinin mümkün olduğu derecede yapılmasının istendiğini, söylemiştir.

Mahkeme şahidlerden Van Emniyet Müdürü Abidin, Sinob Emniyet Müdürü Mehmed, Artvin Emniyet Müdürü Şefik mahallî Ağırceza mahkemelerince istinabe suretile dinlenmesine ve muhakemenin de 18 İkincikânun Pazartesi günü saat 11 e talikine karar vermiştir.

Rumen harici Sigasetinin ana hatları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

terek toplantıda Romanyanın harici siyaseti hakkında mufassal izahat vermiş ve Romanyanın Avrupa harbinin başındaki vaziyetini anlatarak demiştir ki: Romanya, istiklâlinin tam olarak muhafazası mazideki bütün vazifelerinin ifasında faydalı bir muvazene gütmeye ve hiçbir siyasi ve iktisadî teşriki meşaiyi bertaraf etmemeye çalışmıştır.

Bu sahada, ilkbaharda Almanya ile aktedilen ticaret mukavelesini hatırlatmış ve bu mukavelenin yalnız mukemmel bir ticaret mübadelesi vasıtası olarak değil, aynı zamanda hakikî bir sulh vasıtası olarak ta tebeyyün eylemiş olduğunu söylemiştir.

Keza, İngilterenine ve Fransanın garantilerine temas etmiş ve bu garantilerin Romanyanın bütün komşularıyla itimadlı münasebetler tesisine hizmet eylediğini bildirmiştir.

Gafenko demiştir ki:

Sovyetler Birliğine, bitaraflık' siyasetine müstenid nuslihaneye münasebetlerimizi idare etmek hususundaki arzumuzu bildirdik.

Gafenko, Moskova müzakerelerinin

Molotof, Rus ordu ve donanmasını hazır bulunmaya davet etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ve tam manasile tehlikeli bir safhaya girmişti:

Sovyetler, Finlandiya ile diplomatik münasebetlerini kesmişlerdir. Bu karar, Sovyet harici komiseri muavini Potemkin tarafından bu akşam Moskovadaki Fin elçisine bildirilmiştir.

Fin cevabı verilemedi

Sovyetlerin ani olarak verdikleri bu yeni notayı tebellüğü eden Fin elçisi, ademi tevavüz pakının feshine dair Helsinki hükümeti tarafından henüz bu sabah gönderilen cevabı, Sovyet hariciyesine tevdi etmeğe dahi vakit bulmamıştır.

Molotofun halka hitabesi

Başvekil Molotof, Sovyet hükümetinin yeni kararını bu akşam radyoda söylediği bir nutukla halka bildirmiştir.

Molotof, Finlandiyanın itilâfî hareketine artık tahammül edilemeyeceğini, Sovyetlerin her türlü tavizlerde bulunduklarını, Fin topraklarında asla gözü olmadıklarını söyledikten sonra, Sovyet ordu ve donanmasını hazır bulunmaya davet etmiştir.

Amerikada heyecan

Hâdiselerin bu şekilde cereyanı, Amerikada büyük heyecan uyandırmıştır. Amerika hariciye nazırı Kordel Hull, bugün Ruzvelt ve Fin sefirle görüştüğünden sonra, Sovyet - Fin ihtilâfını dostane bir surette halletmek üzere Amerikan tavassuta hazır bulunduğunu söylemiştir. Ancak bu tavassut, ihtilâfın müzakere yolu ile halli hususunda yapılabilecektir. Kaldı ki, Amerikanın bu teklifi resmî teşebbüs mahiyetinde değildir.

Amerika sefiri Moskovaya döndü

Diğer taraftan bir müddettenberi mezu niyetle Stokholmde bulunan Amerikanın Moskova büyük elçisi, bugün Vaşingtondan

aldığı talimat üzerine alelacele tayyare ile Moskovaya hareket etmiştir.

Sovyetlerin hedefi

Moskova 29 Hava-: Molotof bu akşam söylediği bir nutukta demiştir ki:

Finlandiya hükümetinin Sovyetler Birliğine karşı itihaz ettiği hasmane siyaset, devletin harici emniyetini temin için ani tedbirler almaya bizi mecbur etmiştir.

Aylardanberi yapılan müzakereler neticelenmemiştir. Finlandiya tarafından hududda vahim tahrikât yapılmıştır. Sovyet hükümeti Helsinki'deki siyasi ve iktisadî müesseselerini geri almağa karar vermiş ve ordusunun her ihtimale karşı hazır bulunmak emrini vermiştir.

Hükümetimizin yegâne hedefi Sovyetler Birliğinin Leningradın emniyetini temin eylemektir. Bu hedef su veya bu Finlandiya hükümetinin hüsnüniyetine tâbi kalamaz. Bu meselenin muvafık şartlar içinde halli için Finlandiya ile Sovyetler Birliği arasındaki iyi münasebatta yeni devre açılacağı kanaatindeyiz.

Bir İngiliz gazetesinin mütealefi

Londra, 29 (A.A.) — Evening Standard gazetesi, Rus - Finlandiya ihtilâfı hakkında diyor ki:

Finlandiya heyeti Moskovaya Stalin daveti üzerine gitmiştir. Sovyetlerle müzakerelerde bulunmaktan imtina etmesi ve fevkalâde de tavizlerde bulundu.

Sovyetlerin kendilerini 4 milyon nüfuslu küçük bir memleket tarafından tehdid edilmekte olduklarını ileri sürmelerine hayret etmek lâzımdır. Moskova hâdiseleri Polonyanın istilâsından evvel Berlinde cereyan eden hâdiselere pek benzemektedir. Ancak biz iyi biliyoruz ki, Stalin Hitlerden daha akıldır. O, Almanları dövüştürüp meyvasını toplamayı tercih eder ve nihayet Stalin de pek iyi bilir ki, Rusyanın şimalde girişeceği bir harb Almanya'ya cenubu şarki Avrupasında ilerlemeye devam etmek fırsatını verir.

Alman tayyareleri dün İngiltere ve Fransa üzerinde uçuşlar yaptı

Londra, 29 (Hususi) — Bugün bir İngiliz avcı tayyaresi, İngilterenin şimali şarkı sahillerinde bir Alman tayyaresi ile muharebeye tutuşarak, düşmanı iskat etmiştir.

Alevler içinde denize düşen Alman tayyaresi ve mürettebatı, balıkçı gemileri tarafından aranmış ise de, bulunamamıştır.

Teşrinievvelin 16 sında Alman tayyareleri tarafından Firth of Forth üzerinde yapılan hava akınının bugüne kadar düşürülen Alman tayyarelerinin sayısı 23 e balığı olmuştur.

Üç Alman tayyaresinin mecburi inişleri

Ayrıca, tekrar bugün, biri cenubu garbi Norveç kıyılarında, diğeri İsviçrede ve üçüncüsü de İslanda sularında olmak üzere, üç Alman tayyaresi mecburi inişler yapmışlardır. Bunların sağ kalan mürettebatı tevki edilmmiştir.

Taymis ağzında

Londra, 29 (A.A.) — Bu sabah, Times ağzında, hava dafi mitralyözlerinin ve toplarının ateş ettikleri igitilmiştir. Tehlike işareti verilmiştir. İngiliz hava kuvvetlerine mensub tayyareler havalanmışlardır.

Pariste tehlike işareti

Paris, 29 (A.A.) — Pariste saat 11,33 geçte ve Fransanın garb mintakasında saat 11,33 geçte tehlike işareti verilmiştir. Hiçbir hâdiseye olmamıştır.

muvakkaten inkıtandan Türk - Sovyet münasebetlerinin müteessir olmamış bulunmasından dolayı memnuniyetini beyan etmiştir.

Müteakiben Romanyanın Balkan Antantı memleketleriyle olan iyi münasebetlerini tebarüz ettirerek demiştir ki:

Türkiyenin halsine faaliyetinden memleketin ve memleket etrafındaki denizlerin kat'i emniyetini muhafaza etmek kaygusu - nu ve harbin bu mintakalara sirayetine mâni olmak azmini görüyoruz.

Bulgaristanın sulh ve bitaraflık hakkındaki beyanatını memnuniyetle öğrendik. Biz kendi hesabımıza dostane teşriki mesal arzusunu asla gizlemedik.

Nazır, Romanya - Macaristan münasebatına ve Kont Csaki'nin son nutkuna da temas ettikten sonra, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bitaraflık, bugünkü fırtınalı günlerde olduğu gibi müstakbel sulh günlerinde de teyid edeceğimiz haklı davamıza olan imanı - mızdan vazgeçmek demek değildir.

Hergün: Ticaret Vekilinin köylüye hitabesi

(Baştarafı 2 nci sayfada)

gibi köy iktisadiyatının, şu içinde bulunduğumuz dünya şartları içinde, nasıl bir inkişafa namzed olduğunu takdir hususunda da mütehasıs bir görüş sahibidir. O, köylümüzü istihsale teşvik ederken sade bu senenin iyi geçeceğini değil, gelecek sene veya senelerin de daha müsaad bir köy konjonkturuna doğru gideceğine kani görünüyor. Şu halde köylümüzden bir taraftan bu seneki mahsulünü elden çıkarmakla meşgul olurken diğer taraftan da gelecek sene için kabil olduğu derecede fazla mahsul almaya çalışmasını tavsiye etmek çok doğru ve akıldane bir hareket olur.

Şuna kat'i surette emin olmalıyız ki gerek ham madde, gerek yiyeceğe aid her nevi mahsuller, dünya piyasasında bugün de, yarın da aranacak maddelerdir. Kim bu mahsullerden fazla istihsal ederse muhakkak surette müstefid olacaktır. Şu kadar var ki, eğer köylümüz bütün gücünü spekülasyona çok maruz maddelerden daha az istihsal edip kuvvetini meselâ, pamuk gibi daha sağlam bir âtiye namzed bulunan maddelere verirse elbet daha iyi bir harekette bulunmuş olur.

Türkiyenin dahili piyasası birkaç gün içinde çok iyi bir inkişaf gösterdi. Ticaret Vekilimiz, bu inkişaf havası arasında, köylüye çok doğru tavsiyelerde bulundu ve hükümetin köy ile müstemirren meşgul bulunduğuy hakkında teminat verdi. Mucub hareketler, bu teminatın boş olmadığını gösterdikten maada, bilâkis ummidlerimizi kuvvetlendirecek bütün unsurları muhtevidir. Yalnız, bu inkişafın daha iyi bir seyir takibi etmesi için köylünün sabırlı, müteenni olması ve hükümetin inancına müstenid olması ve bitarafiyetimize inanması lâzımdır. Ona bu tavsiyeyi biz de tekrar ederiz.

Türkiyenin sulh iktisadiyatından, yeni bir dünya şartları içinde, bugünkü ulu iktisadiyatına geçiş esnasında köyün ulu raması tabii olan buhran, en azami siddet devrini geçirmiş, şimdi köy yeni bir konjonktura doğru yol almaya başlamıştır. Yakın hâdiselerin ümidlerimizi kuvvetlendireceğinden eminiz.

Tekrar edelim: Köylü bir yandan mahsulünü teenni ile satarken diğer taraftan yeni istihsal senesi için daha gayretle çalışmaya başlamalıdır.

Muhittin Biçgen

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Kestirme usul!

Nakleden : Hatice Hatib

Marangoz Ali iyi bir çocuktur. Neş'eli idi. Kazancı da yerinde idi. Yalnız onun bir tek kusuru vardı. O da içkiyi biraz fazla sevmesi idi.

Fakat içkiyi severdi dedikse «ayyaş-tır!» demek istemedik: Mahallede ne zaman bir düğün olsa onu davet ederler. İçer, şaka eder, oynar, söylese bütün düğüne o neş'e verirdi. Karagümrükte herkes bu fikirde idi.

— Aliye varacak kadın bahtiyar olur! Fakat bu tahmin doğru çıkmadı.

Ali günün birinde kendisine karı olarak Fazılayı intihab etmişti. Fazla çok meziyetli bir kızdı ve ahlâkının tatlılığı yumuşak başlılığı ve meziyetlerini daha kıymetlendiriyordu.

Evlendiği gece, düğününe davet ettiği arkadaşlarına eğer bir şeye kızarsa karısını dövebileceğini söylemişti.

Bunu bir şaka gibi dinleyenler pek gülmüşlerdi. Fakat ertesi sabah Alinin sözünü tuttuğunu Fazla kızın bir gözünün etrafını mosmor görünce anlamışlardı.

Ve işte bir senedenberi Ali âdi günlerde bir, Pazarları iki, bayram günleri üç nöbet karısını dövüyordu. Ve görünüşe göre Fazla bu yumuşak başlılıkta devam ederse bu iş ömürlerinin sonuna kadar böyle devam edeceğine benziyordu.

Çünkü artık Ali, tütününe ve rakısına alışık olduğu kadar karısını dövmeğe de alışmıştı.

★

Bir akşam çeşmenin başında Feyziye nine ile Fazla karşılaşmışlardı. Arabanın Mustafanın karısı idi. Elinde iki kova pek sevdiği atı «Deli Memiş'e su almak için oraya gelmişti.

Fazla da eve su götürmek için çeşmenin başında idi. Feyziye nine:

— Allah... Allah bu hınzır Deli Memiş. At değil kırba. ne su içiyor ne su içiyor. Ne kadar su taşısam yetmiyor imansızca...

Diye kendi halinden şikâyet ediyordu.

Onu işiten Fazla:

— Ah Feyziye nine! dedi Deli Memiş, iki kova, üç kova su verirsin ni hayet doyar, ya benim Deli Ali? Bir beygirin içebileceği su kadar rakı içiyor. Sonra sızıp geberse ya! Hayır içtikçe celâlleniyor. Ondan sonra atıyor bana dayağ!

Feyziye nine:

— Kendime dayak mı attırırım; dedi; büyük sözüme tövbe... Ben senin yerinde olsam yapacağımı bilirdim. Amma bugünkü kadınlarda, şöyle bir kocalarını ürkütecek heybet ne gezer. Dayak yiyorlar ses çıkarmıyorlar. Bizim herif benim karşında tir tir titredir alimallah... Fakat sen yer dayağı oturursun.

Fazla o gün çamaşıra gitmişti. Ce-

binde bir lirası vardı. Bu muhavere-

sonra kösedeki bakkala giderek kıydı

parasına; bir kırk dokuzluk şişesini koltuğunun altına soktu. Bir elinde kovası evine gitti.

Eyde köşe minderine oturmuş olan Ali önüne bir tepsi almış içinde bir rakı şişesi, iki de yeşil biber, akşam rakısını yapıyordu. Karısını görür görmez:

— Karı, dedi. Seni gene çeşme başında Feyziye nine denilen o acuze ile çene yarıştırdın gördüm.

— Onunla çene yarıştırmaya gitmedim eve su getiriyordum.

— Ben böyle şeyler istemiyorum. Bunu sana lâfla anlatmak mümkün olmayacaksa!

Diye savurunca yumruğunu kadıncağın omuzuna öyle bir vuruş vurdu ki kova kadıncağın elinden düştü. Sular dökülmüştü. Küçük odanın içi sırlıklam oldu.

Ali tabii dayak atacaktı. Bunun için de bundan iyi bahane bulamazdı ya. Hemen köşe minderinden fırladı:

— Mel'un karı ben sana odayı kirletmeği gösteririm. Kovaları yere atmağı öğretirim. Bana kafa mı tutuyorsun? diyerek karısının üstüne yürüdü. Elini kaldırdı. Karısının suratında şakıya-cak tokatın sesini büyük bir zevkle dinlemeye hazırlandı.

Fakat bu zevk çok uzun sürmedi. Çünkü bu şakıyaş kulağında öttüğü anda kafasında da müthiş bir şey patlamıştı.

Çünkü Fazla elinde tuttuğu şişeyi kocasının kafasına indirmişti.

Ali yere yığıldı. Alnından aşağı kanlar akıyordu.

Onu bu halde görünce Fazla müthiş surette korktu ve odadan avluya, avludan sokağa fırladı:

— Onu öldürdüm. Onu öldürdüm! diye bağırıyordu.

Bu akşam saatinde daracık sokak pek tenha idi. Yalnız Deli Memişine su vermiş olan Feyziye nine ahırın kapısından çıkıyordu:

— Ne bağırıyorsun öyle? Hayrola! diye genç kadının önünü kesti.

— Aliyi öldürdüm. Başına bir şişe vurdum. Kafası patladı; kanlar içinde yere düştü.

— Sus şimdi bağırma! dedi Ne oluyorsun? Her kafası patlayan ölmez... Gel bakalım belki bayılmıştır.

Feyziye ninenin soğukkanlılığı onu biraz teskin etti. Şimdi ağlamaya başlamıştı; fakat onu takib etti.

İçeri girdiler. Ali yerde baygın yatıyordu.

Feyziye nine:

— Tut şunu yatağın üstüne koyalım! dedi.

Onu yerden kaldırdılar. Karyolanın üstüne yatırdılar. Kan durmuştu. Fakat yara oldukça büyüktü. Sağ kaştan sol şakağa kadar gidiyordu.

— Şimdi bana ıslak bir havlu ver!

Fazla Feyziye nineye ıslak bir hav-

ZİRAAT

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

nisbetinde hazırlanacak bir mahfûlî tomurukların uyanmasından on beş gün önce ağaçların her tarafına sürülecek veya püskürtülecek olursa her türlü hastalık ve haşerelerin köktü kazınmış olur. Ve ileride de böyle temizlenmiş ağaçlardan iyi ve çok mahsul almak imkânı elde edilir.

Bir kısım köylümüzün «canım, ola-cağı vursa ne yapasın faydasız» deyip bu çok güzel tedbiri yapmalarını acımlıca bir şeydir. Gezdiğim bir kısım yerlerde, ekseriya kıy sonunda ağaçların dibini bir kere belleyip bir daha, ancak mahsul zamanı yanlarına uğramak âdet olmuştur. Halbuki birçok hastalık ve haşerelerin gelecek sene zarar yapacak tohumları, hep bundan sonra ağaçlara yuva kururlar. Kiminin yumurtası, kiminin mantarı, kiminin tohumu; ağaçların ötesine berisine gizlenip, baharda uyanarak faaliyete geçer ve türlü zararları sebebiyet verirler. Böyle zamanlarda, müstahsil çare aramaya kalkışsın da, iş işten geçmiştir. Çoğunun baş ilacı, kıy sonunda yapılmak gerekti. Sonradan yapılacak tedavilerin en iyisi bile biraz evvel söylediğim gibi mahsulü çoğaltın iyileştirmeye yaramaz, zararı önleyip azaltmaya hizmet eder.

Bunun için «kıy sonu temizliğine» çok ehemmiyet vermek lâzımdır. Ağaçları (Karbolineum) ile badana ettikten baska kurumuş dalları ve otları toplayıp atmak, çalı vesairevi söktürüp yakmak da bu sırada ihmal edilmeyecek işlerdendir.

Tarımın

Bay M. Dede'ye:

«Tatlı soğan» bildiğimiz soğanın yetiştigi her muhitte yetişir. Yalnız sulanmadan ister. Tohum tedariki için, bulunduğunuz yerin Ziraat dairesine başvurunuz, onlar temelimize tavsiye ederler.

T.

lu verdi. İhtiyar kadın kanları sildi. Sonra havlunun temiz yerile yüzünü ve boynunu sildi.

Fazla hiç bir şey yapamıyor karşıda durmuş durmadan ağlıyordu. İhtiyar kadın:

— Gözüne yazık! Bu uğursuz için bu kadar yaş dökmek diyor.

Fakat bir taraftan yaralı da ayıltmaya gayret ediyordu. Sirke, limon koklatıyordu. Nihayet tedavi müsbet bir netice verdi. Yaralı gözlerini açtı ve ayılır ayılmaz vak'ayı hatırladı. Karısını karşısında göz yaşları içinde görünce:

— Sus sekerim, sus; dedi. Şişeyi hak etmişim... Fakat sana yalvarırım. Bir daha kafamda bir şişe kıracağın zaman dikkat et içinde rakı olmasın, rakı içilir. Onu ziyan etmek günahıdır!

★

Ve o günden sonra bir daha hiç bir kimse Fazılayı çürümüş bir göz; patlamış bir dudak, yassılaştırmış bir burunla görmedi.

Ali, her nedense karısını dövmek ihtiyarını artık terketmişti.

«Son Posta»nın tarihi tefrihası: 68

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Tehlikeli bir oyun

Hattâ bir aralık Panayot kaptan:

— Bre Yandım Ali, atıyalım bir balıklı kayığına, varalım bakalım nedir şenlikleri bu Çekmecelilerin?

Demişti. Yandım Ali de ondan daha az merak etmiş değildi. Kalikratya kayıklarından belki bir yirmiden fazlası, denize açılmış bulunuyordu. Yandım Ali, ayakdaşı olan Teşbihiye:

— Sen burada bizimkilere göz kulak ol. Ben Panayot kaptanla Çekmecelilerin yanına varırım...

Dedi. Panayot kaptanla beraber, sahilden açılmak üzere olan son kayığın yanına koştu. Panayot kaptanın «sakarı elli, olduğunu Kalikratya kayıklarında bilirlerdi. Panayot:

— Hey! Kayıkçı. biz de geliyoruz!

Bağırır bağırır, geriye gelerek iki serseriye de içeri aldılar. Fakat tam bu sırada idi, kaptan ile genç baldırı çıplığın arkasından bir sarhoş nârası yükseldi:

— Hey!.. Açılmayın yakarım vallah billâh!..

Nârayı atan, birkaç saat evvel şarab-haneden ayrılmış olan sarhoş Yeniçeri-lerden biri, Kara Ahmed diye anılan damdı. Bir elinde koca bir yatağan vardı. Sarhoş Yeniçeri çıplak ayakları ile bacakları dolga doğaşa o kadar süratle koşmuştu ki kürekçiler açılmak için ufak bir hareketle bulunsalar, müthiş yatağan, içindekilerin, başları hizasından bir orak gibi geçivercekti. Panayot kaptan derhal hançerine el atmış, fakat Yandım Ali Rum gemicinin elini tutaraktı:

— Birak hançer işini. bugünlerde Yeniçeri vurmak olmaz. idare ederiz sarhoşu...

Demişti. Ve hemen Yeniçeriye dönerek:

— Bre Yeniçeri ağa.. bre yiğit biz seninle şerbet için gemiciler değil miyiz be?

Demişti. Bu söz sarhoş Kara Ahmed olduğu yerde tutmuş, Yandım Aliye dik-katle bakarak:

— Bre gerçek söylersin delikanlı... Biz seninle şerbet içtik. birbirimize can bağışladık...

— Yeniçeri ağa be.. siz İstanbul'a gitmez mi idiniz?..

— Bre yiğit yoldaşlar gittiler.. amma ben vazgeçtim o işten.. Sultan Murad ile oyun olmaz.. Bre bak biz İstanbul'a gideriz.. Sultan Murad da deniz donanması yaparık Çekmece'ye gelir.. Bre bak bu yana!.. Bre yiğit denize bak!..

Yandım Ali bir an duraklamıştı. Denizde, meşalelerle donanmış sandallarla Sultan Murad mı geliyordu? Panayot reis te şaşırılmıştı. Boğuk bir sesle:

— Bu ne iştir Yandım Ali?

Diye sordu. Serseri delikanlı omuzları silkti:

— Bu iş benim bildiklerimden değildir.

— Bre sakın ele verilmeyelim?!

— Bilmem!..

— Bre Küçükkefendi Sultan Murad dan mektub gelecek!

— Mektubdan evvel kendisi geliyor işte!

— Bre Yandım Ali soğan kayığı selâmettir!.. Vazgeçelim bu işten...

— Ben ayakdaşlarımı bırakıp bir yere gitmem...

— Yandım Ali bu oyun kelle oyunudur...

— Bilirim, benimki de koltuğumda zaten...

Bu genç ve azılı baldırı çıplak eli kuşağını düzeltti. Şöyle bir gerindi ve lümsiyerek ilâve etti:

— Kim bilir... Belki Sultan Murad kaldırmak nasib olur yarın gece!.. dedik.

MUSA MELEĞİN GÖZ YAŞLARI

Sultan Murad Çekmeceye, güneşin ışıkları ile beraber ayak basmıştı. Pa-

dişahın istikbalî, çok parlak olmuş Çekmeceliler, hünkâr kayığı karayanaştırmamışlardı. İki yüz tane Çekme-

ce yiğiti deniz içinde iki sıralı dizilmişler, karşılıklı el ele tutuşarak kollarını üzerine iskele tahtaları atmışlar, üzeri-

ne kilimler döşüyerek padişahı kayığından karaya el üstünde almışlardı.

Karaya ayak basar basmaz, kasaba elli koç kurban kesmişti. Başlarında çi-

çekten yahud yeşil dallardan çelenkle hepsi beyazlar giyinmiş, yaşları on ile o-

beş arasında yüzlerce erkek çocuk, padişah ile maiyetine, ilâhiler okuyarak, t-

zerlerine gülsuları serpererek selâma du-

muşlar, başta Küçükkefendi ile davetli-

leri olduğu halde Küçükkeçmece âyan-

köy ağaları ve balıkçı ağaları birer bir-

gelip ayak öpmüşlerdi. Dördüncü Mura-

hepsine ayrı, ayrı iltifat etmiş, ilâhi oku-

yan çocuklardan bazılarını okşamış, öp-

müş, hattâ üç dört tanesinin derhal «En-

derunu hümayun» a, hizmetçi şahane-

sine alınmasını emretmiş, Çekmece fuku-

rası için de yüz kese akce ihсан ettikte-

sonra, Küçükkefendi yahısında kendisine

tahsis edilen dairede istirahatete çekil-

mişti.

Sultan Murad, Çekmece yiğitlerinin a-

kına sabaha kadar icmisti. Fakat, pek ya-

kımdan bakıldığı takdirde gözlerinin hafif

kızartısı müstesna, tavir ve hareketlerin

den hiç belli etmiyordu.

Çekmeceli'ler, maiyetindekilerin kin-

olduklarını derhal öğrenmişler, daha ka-

raya ayak bastıkları andan itibaren, bir-

birlerine parmak ile göstermeğe, birar-

evvel isittiklerini, başkalarına söylemeğe

başlamışlardı:

— Musa Melek Çelebi hangisi be? Mu-

sa Me'ek Çelebi hangisi be?

— Dur bakayım.. demin gösterdilerdi.

— İste, iste... Su güzel çocuk!

— Pek küçük imiş yahu...

— Padişahımız onu kendisine oğul e-

dinmiş...

— İnsanın başına devlet kuşu konunca

böyle konmalı...

— Buna devlet kuşu demezler, sultan

yanı atfeder demiş atalar...

— Öyledir.. doğrudur..

— Doğrusu güzel çocuk, peri padişah-

ının oğlu hani...

— Hak nazardan saklasın...

— Ya öbür delikanlı kim?..

— Hangisi?

— Canım, Musa Melek Çelebinin ya-

mında.. şu esmer genç...

— Padişah şimdi omuzuna vurdu de-

ğil mi?..

(Arkası var)

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 39

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

oturdu. Kendisine yanındaki yeri gösterdiğim zaman:

— Sahibi var, gelecek!

Dedi. Onun oturduğu yerin yanında da aynı surette bekliyen temiz tabaklar ve boş bir iskemle bulunduğunu gördüm.

Sağdaki boş yerden sonra oturan adam, avukatmış; soldaki de hekim. Kendilerini takdim ettiler. Biraz ileride muhacir Rumlardan bir tüccar oturuyormuş, benim Türk olduğumu öğrenince uzaktan türkçe olarak aşinalık etti. Menelâsın yanında bir genç kadın oturuyordu. Dostum onu bana yalnız ismini söylemek suretiyle tanıttı, tabii hüviyeti hakkında hiç bir şey öğrenmiş olmadım.

Sofrada Menelâs tanıyıp sevenlerin pek az olduğunu görüyordum. Yakından, uzaktan selâmlıyanlar, şerefine kadeh kaldıranlar, şakalaşanlar oldu.

Balkan yarımadası Avrupa kıtasında sayılır; coğrafya bilgisinin esaslarını de-

ğiştirmeye kalkacak değiliz; Yunanistanı

Avrupadan çıkarmak istemiyorum; fakat

Balkan yarımadasının cenubundaki Yunanistanda yaşayan milletten örf, an'ane ve bazı hususiyetler itibarile şarktan pek fazla ayrılmadığını lehte bir not olarak kaydetmek lâzımdır. Yunanlılar da Türkler gibi çabuk aşhab olurlar.

Menelâsa buraya gelip sofraya oturmamız üstünden henüz yarım saat bile geçmemiştir. Sağımızda solumuzda yer almış olanlarla pek entim bir hava içinde konuşmağa ve mütemadiyen ortadaki boş şarab süratlerini garsonlara verip, dolularile değiştirmeye başlamıştık. Şiddetli bir alkış gürültüsünde bu dostluk uyku-

sundan uyanmış ve etrafımıza baktık.

At nahi şeklindeki sofranın birbirine kavuşmayan iki ucunun aralık bırakıldığı yerden ortaya, halkın içine doğru eski Yunan kıyafetinde bembeyaz kumaşlara yarı bürünmüş, birer omuzları ve yan vücutleri meydana, bellertinden aşağı doğru kat kat, kıvrım kıvrım kumaşlarla sarılı genç kızlar giriyorlardı. Başları çi-

çeklerle sarılı, seçilmiş güzel kızlar ki da-

ha alkış bitmeden orkestranın yarı ilâhî bir musiki hatırlatan nağmelerinin işi-

filmesi ve onların ritmik ve mitolojik danslara başlamaları bir oldu.

Esatin müzeleri, asırların kerânlıkları içinden çıkarık taşıdıkları ebedî hayat ayaklarımızı kadar getirmişlerdi. Ebedî hayat taşıyan ve seyreicilerine ebedî hayat veren esatir perileri...

Kudretli bir rejisör ve usta hocalar elinde yetiştirilmiş ince hassasiyet ve istidat sahibi, san'atkar ruhlu genç kızlardan mürekkebe bir bale heyeti ki çehrelerindeki güzellikle vücud çizgilerinin ahengi oyunlarına revnak veriyor; oyunlarının tertib ve tekniğindeki mükemmellik, rakıstaki şirre, musikinin ruhlarda uyandırıldığı o bir türlü tatmin edilemez ebedî susuzlukla ve coşkun hassasiyetle tamamlanıyor.

Geçen asırlarda şarab allahı Diyoni-

sos için yapılab şenlikleri hatırlıyorum.

Yunanistanın her yerinde üç gün, üç gece süren mukaddes içki yortuları ki büyük,

küçük, kadın erkek, efendi ve köle, hüviyetlerini saklamayan kıyafetlerle birbirlerine karışıyor; bütün şehir halkı bu tarzda umumî bir sofrada birleşir, her davetlinin önüne bir tas dolusu şarab konulur; borular çalınarak müsabakanın başladığı ilân olunur. Münadiler bağırır:

— Hemşeriler, boru çalınca milli â-

detimize uyarak bir ölçek şarabınızı iç-

niz, kabını ön önce boşaltanın daha bir ölçek şaraba hakkı olacak!

Davetliler, başlarında çiçeklerden ör-

rülmüş çelenkler taşırlar; sofradan kalkılınca Baküs, mabedine doğru sermest

adımlarla gidilir ve çelenkler bırakılır.

Bir kafiye ki en başta büyük iki kulplu,

dibi dar bir şarab küpü ile bir üstüm kü-

tüğü götürülüyor; arkada bir erkek keçi

itilip sevkediliyor, sonra başüstünde in-

cir dolu bir sepet taşınıyor, nihayet şeh-

vet mümessili fallos fidanı getiriliyor.

İçkinin dimağındaki tesiri ile gözle-

rimin önünde gittikçe güzelleşen bir man-

zara alarak devam eden mitolojik rakıs

birleşiyor ve zihnim gerilerle doğru gi-

derek hülyalara dalyordu. Zaman ve

realite mefhumlarından uzaklaşmakta

idim. Alkışlar, neşe ile çırpınan güver-

cin kanadları gibi sesler çıkardı ve esatir

Memleket Haberleri

Zarara uğriyan Ceyhan çiftçisine yardım ediliyor

Ziraat Bankasına olan bu yılki borçları gelecek seneye tecil edildi, bir senelik vergiler de affolundu

Ceyhandan bir görünüş

Adana (Hususi) — Bu yıl muhtelif sebeplerle zarara uğriyan Ceyhan çiftçileri kumete müracaatta bulunmuşlardır. Alınmış malûmata göre, müracaat eden çiftçilerin Ziraat Bankasına olan bu yılki borçları gelecek seneye tecil edildiği ve ayrıca son bir senelik vergileri de fedilmiştir.

Ceyhan kaymakamı Bekir Suphi köyleri ile pek yakından alakadar olmaktadır. Kaymakam geçenlerde bütün köy muhtarlarının dahil olduğu bir toplantıya iaset etmiş ve köy işleri hakkında kenarlarla görüşmelerde bulunmuştur.

Kaymakam, ilk plânda, topraksız köyleri topraklandırma işini tahakkuk etmeye çalışıyor. Bu iş için her köyün praklarına ve kimin ne kadar toprağı bulunduğuna ve kimlerin topraksız olduğunu gösteren cetveller hazırlanmış. Kaymakamın riyasetindeki bir komisyon bu cetvelleri tetkikle meşguldür. Akında Ceyhan köylerindeki bütün topraksız köylüler toprak sahibi olacaklardır.

Yeni bir köprü yapılıyor

Geçen selerde yıkılmış vulunan Çiftlik köprüsünün inşasına başlanmıştır. Köprümün inşaatı 940 yılı sonunda netice olacaktır. Bu köprümün inşasına 90,000 lira sarfedilmektedir.

Elektrik şirketinin belediyyeye devri Adana elektrik şirketi idare heyeti iştirakine tayin edilen Galib Kemali şeh-

rimize gelmiş ve şirketin ilk heyeti idare içtimai bugün yapılmıştır. Bu içtimada, şirketin belediyyeye devrinden sonra işler hakkında kararlar alınmıştır.

Bir amele öldü

Şehrimizdeki Malatya bez ve iplik fabrikasındaki istim borusu patlıyarak Ali adında bir işçinin ölümüne sebep olmuştur. Mes'uller hakkında adliye tarafından tahkikata başlanmıştır.

Kocaeli zeytinlerinde hastalık çıktı

İzmit (Hususi) — Ziraat umum müdürü Abidin Ege şehrimize gelerek tetkiklerde bulunmuştur.

Umum müdür vilâyet nümune fidanlığını, Arifiye tohum islah istasyonunu Aşağı Kirazca elma fidanlığını gezmiştir.

Bu sene, Karamürselde zeytinçilik kursu açılacaktır.

Mıntakamız zeytinlerinde zeytin kurdu hastalığı vardır. Zeytinciler, ziraat mücadele teşkilâtından bu hastalıkla mücadele edilmesini istemektedirler.

Vilâyet nümune fidanlığı, bu sene halka aşı ve aşısız meyva fidanları tevziine hazırlanmaktadır. Köylünün tohumlukları da selektörle temizletilmektedir.

Arapkirde doktor yok!

Arapkirden yazılıyor:

6 ay evvel bura hükümet hekimini tahvilen Kemâlpâşa kazası H. hekimliğine tayin edilmişti. Aradan uzun bir müddet geçtiği halde şimdiye kadar buraya hükümet tabibi tayin edilmemiştir.

Yalnız merkezde 10 bini mütevaciz ve köylerde 35 bini bulan bu kazada doktor olmaması halkı haklı olarak düşündürmektedir.

Burada Birincikanundan sonra kış bastırır. Bütün vesaiti nakliyye tatil edilir. Tren güzergâhı da olmadıkça göre hastalar ne Malatya ve ne de Elâzığa gidemeyeceklerdir. Bu vaziyet karşısında mecburi olarak tedavisiz kalarak mukadderatın insafına terk edilerek veyahud son bir çare olarak koca karı ilaçlarına başvurulacaktır.

Buraya bir doktorun tayini çok lüzumlu bir ihtiyaç olmakla beraber hayatî bir meseledir.

Muşta bir duvar yıkılması yüzünden bir çocuk ödü

Muş (Hususi) — Malazgirt Yağış istasyon memuru Yusufun eşi, bulunduğu evin mutfağında tandır içinde ekmek pişirirken, şiddetle yağın yağmurların tesiriyle evin mutfak duvarı birdenbire yıkılmış ve çocuklarından birisi enkaz altında kalarak ölmüştür, diğeri de enkazın ziyikile ateş dolu tandırın içine düşmüş ve ağır surette yanmıştır. Ekmek pişiren kadının da bir kolu kırılmıştır.

Kaza ve köylerimizdeki tarzı mimarinin çürüklüğüdür ki zaman zaman böyle facialara meydan vermektedir.

Adanada yeniden bir ilk okul açılıyor

Adana (Hususi) — Adanada okuma ihtiyacını gidermek için maarif dairesi tedris vasıtalarını çoğaltmakta devam ediyor. Bu yıl ilâveten açılan dört yeni ilk okuldan başka birkaç güne kadar «Ziya Gökalp» adlı yeni bir ilk okul binası törenle açılacaktır.

Kaşa kafesler niçin kaldırılmıyor?

Kaş (Hususi) — Bir kaç sene evvel peçelerin atılmasına karar veren Kaş belediyesi, son zamanlarda kafesler hakkında lâkayd kalmakta olduğundan memleket içindeki pencere ve balkonlarda kafeslerin yeniden türemeğe başladıkları görülmektedir.

Verdiği kararları yerinde ve zamanında tatbik ve bilâhare de takib etmesi lâzım gelen belediyemizden, faaliyet bekliyoruz.

Kaş belediyesi, ahiren park haline getirilmesi için istimlakini tasavvur ettiği İncirli bahçenin de istimlak işini ve bazı yolların da tanzim ve tesviyesini nazara almamaktadır.

Bir bebek derede bu'undu

Çankırı (Hususi) — Orta okul yanındaki köprü kenarında suyun attığı çirliçiplak yeni doğduğu anlaşılan bir kız bebeği bulunmuştur.

Hâdis e etrafında polis takibata derhal başlamıştır. Henüz müsbet bir neticeye varılmamış fail meydana çıkmamıştır.

Ufak bir çocuğun söylediğine nazaran yüzü kapalı bir kadın Hastane köprüsünden bakraç içinde bu bebeği atmıştır.

Kaşa kurulan ve yok olan medeniyetler

Cenubî Anadolunun en zengin tarih harabeleri ile dolu olan Kaşa tetkikler yapmamız lâzımdır

Kaş (Hususi) — İlk önce Trova'nın işgalile başlayan İskender istilâsı karşısında, Lidya, Firik ya düşmüş ve İskender orduları, meşhur Gordiyom düğümünü bir kırık darbesile çözdükten sonra, açılan Anadolu yollarında yakın şarka doğru genişlemesine devam etmiştir.

Daha ziyade, Daranın tahakkümüne son vermek, Hindistanı almak gayesini istihdaf eden İskenderin harekâtı, İranlıların haklı mukâvemetile karşılaşmış ve bu iki kuvvetli hükümet orduları, Anadolu yarımadası üzerinde, tarihin en kanlı ve müthiş harblerini yapmışlardır.

Bu devirde, doğu Akdeniz medeniyetleri arasında, en satvetli günlerini yaşamakta ve kemal derecesine çıkarıldığı medeniyetinin nuru ile dünyayı aydınlatmakta olan Kasantos-Kınık medeniyeti, bu iki amansız düşmanın çarpışmalarına en ziyade sahne olan yerlerdendir.

Beynelmîlel arkeoloji âlimlerinin pek yakından tanıdıkları Kasantos-Kınık, bugünkü Kaş'ın Ovagelmış - Kınık köyleri arasında ve Kaşın garbinde bulunmuştur.

Geniş bir saha üzerine yayılmış harabeleri, binlerce yıllık zaman tesiri ile yıpranmış olmakla beraber, bu medeniyet, gerek geçirdiği tarih safhaları ve gerek teşkilâtçı ve yapıcı vasıfları ile hâlâ dipdiri durmaktadır.

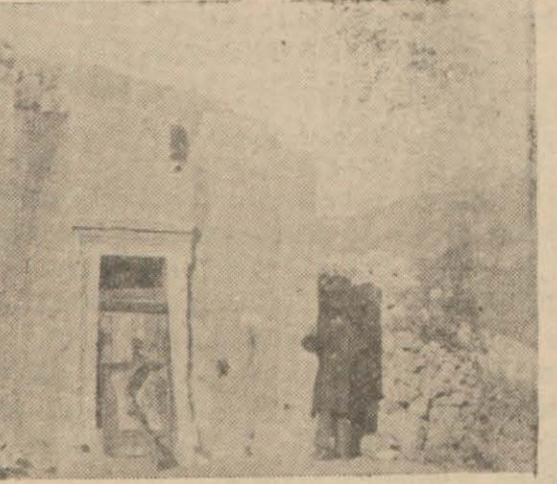
Burada, dağlarda oyulmuş müdafaa hatları, geniş dehlizler, mağaralar, su depoları, anıtlar ve kısmen yıkılmış kale harabeleri, tarihi binalar göze çarpmaktadır.

Henüz üzerinde tam mânasile inceleme yapılmamış olan bu tarih tablosu tarih ilmi üzerinde, müdekkiklere faydalı olmakta gecikmeyecek vaziyette ve onları, tarih öncesinin uzak yollarına götüreceği ve tarih yollarını aydınlatacak bir meziyette bulunuyor.

Kasantos - Kınık tarihinde, millî müdafaaaya verilen ehemmiyet, bilhassa kayda şayandır. Coğrafyasının icabı, her zaman için düşman sellerine karşı bulunan Kasantos, bu meşru sebepler altında, millî müdafaaasına olmakla beraber, komşu şehirlerle de ittifaklar yapmak suretiyle teşkilâtçılık eserleri göstermeğe çalışmıştır.

28 şehrin bir araya gelmiş olmasının tesekkül etmiş olan Kasantos konfederasyonu, bu milletin hükümet kurmak yolundaki faaliyet ve hassasiyetine canlı bir misal olmakta ve tarihte örnek teşkil eylemektedir.

Arkeoloji ile uğraşan beynelmîlel

Kaş harabelerinden bir görünüş

adamlar, Kasantos-Kınık tanırırlar. Fakat biz, kendimiz, hâlâ bunu tanımıyoruz. On sene evvel bir İspanyol âlimi Kınıkta tetkiklerde bulunmuş olduğu gibi, birkaç sene evvel de Fransız arkeoloğlarından Adambey de buraya gelmiş ve edindiği tarihî malûmatın tetkiklerinin hülâsasını Pariste bir konferansta mevzuubahs eylemiştir.

Büyüklere karşı küçüklerin himayesi için küçükler arasında elbirliği etmek prensibini tarihe armağan eden Kasantos, tarihte örnek devletlerden birisidir.

Mira harabeleti

Kasantos'tan başka, Kaşın doğusuna düşen Temre nahiyesinde ve Uçağz köyü ile Kakava adası arasında yayılmış bulunan Mira medeniyeti de Kaşın zengin tarihinden bir örnektir.

Temre köyü üstünde bir tepenin başına sarılmış olan Mira kalesi, eski zaman harblerinde zaptolunması çok güç kalelerden biriydi. Denize ve Temre ovasına hâkim olan bu kale, alt tarafından bir sürü mağaralarla ihata olunmuştur.

Uçağz - Kakava arasındaki harabeler ise, hilkatın bir eseri olarak emsalsiz güzellikte olan Uçağz limanının ortalarına serpilmiş ve birer ada halini iktisab eylemiş vaziyettedir.

Burada da bir kale mevcuttur. Ve geniş bir saha işgal eden bu kale, artık zalim tabiata teslim ve mağlûb olmuştur.

Bu tarihi kale, her tarafından şehir harabesini andıran yıkılmış eserlerle ve fakat fundalıklarla geçilmez bir halde çevrilmiştir. Kafeye giden bir kapı vardır ki bu kapının ancak taştan yapılmış direk taşları mevcuttur.

Uçağz'daki bu kale, ancak duvarları kalmış olduğu için bir keçi ağılı halini almıştır. Burada köylülerin keçileri, öküz ve inekleri otlatmaktadır.

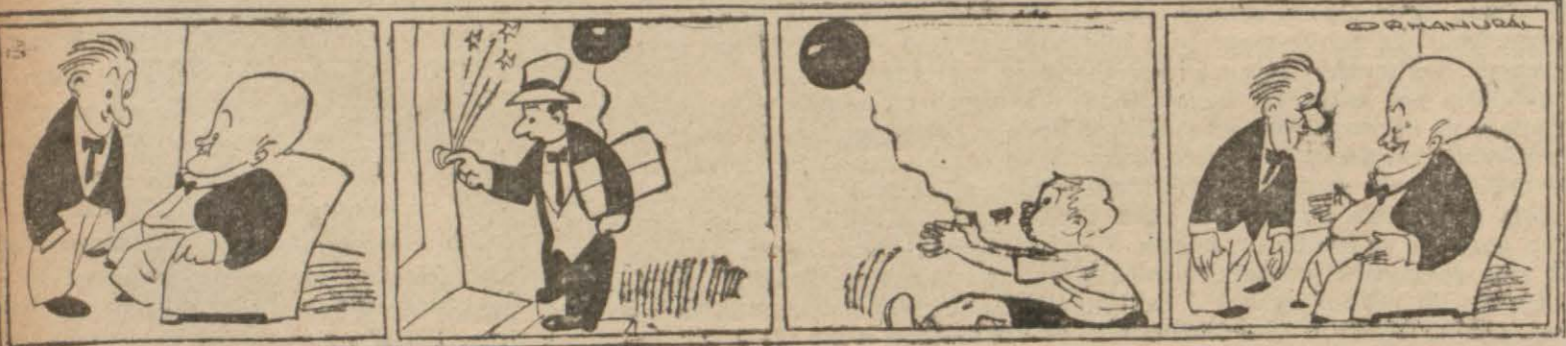
Bu limanın Temre tarafında Hamidiye gemimizin Umumi Harb senelerinde ziyaret hatırası, taşlara oyulmuş bir hatıra bayrağı vardır.

Dahiliye Vekili Adanada

Dahiliye Vekili Faik Öztürk'ün cenubî Anadolu tetkikleri hakkında malûmat vermiştik. Yukarıdaki resim Vekilin Adanadaki Ulus parkındaki tetkiklerinden bir intibadır. Sağında kendisiyle beraber seyahat etmekte olan Kırkareli sayılavı ve Çocuk Esirgeme kurumu genel başkanı Fuad Umay görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bizim oğlana şaşıyorum doğrusu.

... Hergün benden ayrı ayrı balon istiyor..

... bu balonları ne yaptığını soruyorum.. uçurduğunu söylüyor.

Hasan Bey — Senin oğlan büyüdüğü zaman muhakkak ecnebi memleketlerin birinde radyo spikeri olacak azizim!

Samsun mekteplerinde koro

Samsun (Hususi) — Samsun ilk okulları, 23 Nisan, ulusal arttırma haftası gibi törenlerde verdikleri koro konserlerinde çok muvaffak olmaktadırlar. Resmimiz, Samsun okullarından birisinden bir talebe grupunu, mikrofon önünde muvaffak bir koro konseri verirken göstermektedir.

Deniz ve denizcilik

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

evvel, 100,000 tonluk gemiler batırma-ya muvaffak olmuş idi.

O vakit kara hududlarında vukubulan kanlı muharebeler dolayısıyla bu deniz muharebeleri lâıyık ve hile tebarüz ettirilmemiş idi. Hali hazırda tetkik ve istikbalî teemmül eylemek üzere maziye hatırlamak hiç de faydadan hali değildir.

Deutschland zirhlisi

Deutschland gemisinden eskiden çok bahsedildi. Onun hakkında birçok yazılar yazıldı.

Denize indirilmiş olduğu 18 Mayıs 1931 tarihinde Deutschland'ı okuyucularımıza şu suretle takdim eylemiş idik:

«Hali hazırda zirhlilerimizden hiç biri ona yetişemez. Modern kruvazörlerimizden hiç biri onunla muharebeye tutuşamaz.»

Bu arada, Almanlar hizmete üç adet Deutschland vazettiler.

Dunkerque ve Strasbourg zirhlilerimiz hizmete girinceye kadar vaziyet daha fazla neza'ket kesbeylemiş idi.

Fakat Almanlar, Dunkerque sınıfı gemilerimize Gneisenau ve Scharnhorst adlarında aynı tipte gemiler ile mukabele ettiler...

25 sene sonra bu gemiler ismen dirilmiş oldular ...

Müttefiklerin bahriye kuvvetleri
Bereket versin ki yalnız değiliz ... İngilterenin kudretli donanması bizimle beraberdir.

Fakat teslihatları ikmal edilmekte olan beş yeni zirhlisi henüz vaziyete başlamadıklarından, Alman gemileri ile sür'at yarışına çıkabilecek Dunkerque sınıfında iki gemimiz ile bir kaç harb kruvazörleri var ancak...

Fakat buna mukabil müttefiklerin müteaddid zirhlileri vardır. Bunlar, en kuvvetli dışman gemilerinin fevkin dedirler. Ticaret gemileri kafilelerini muvaffakiyetli bir surette muhafaza edebilirler...

Fazla ümidlere kapılmamalı

Bahriye dairelerinin sırlarına vakıf değiliz... Oynamakta olan satranç oyunu ile taşların mevkiini biliyoruz.

Maksadımız, «Deniz hâkimiyeti» gibi bazı ifadelerle tarihte hiç bir zaman haiz olmadığı ve haiz olması ihtimali de mevcut olmadığı bir mâna izafe edilmemesi lâzım geldiğini ihtar etmektir.

En iyi şerait dahilinde bile idare edilen bir harb sırf muvaffakiyetler serisine istinad edemez... Hâdisat ile vâkı'atları birbirine karıştırmamak lâzımdır.

Hakikatin tezkib ettiği ümidler ile idame ettirilen bir «fıkârı umumiye», mucibi teessüf olduğu kadar mazur gös-terilemeyecek ihlâslara mâ'uzdur.

Bir köşenize beş, on para atarken bir de bir

MİLLÎ PİYANGO

Bileti alınız!

Bu bilet sizin bir kaç sene de elde edemeyeceğiniz parayı

ayın 11 inde ve bir saniye içinde

KAZANDIRABİLİR

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

25 - İkinciteşrin - 1939 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa :

Altın: Safi kilogram 15.500.302 L. 21.802.414,36
BANKNOT 20.766.585,50
UFAKLIK 1.606.631,91

Dahildeki Muhabirler :

Altın: Safi kilogram 678.III Lira 956.816,81
Türk Lirası 215.938,43

Hariçteki Muhabirler :

Altın: Safi kilogram 10.010.249 14.080.216,46
Altına tahvili kabul serbest

dövizler 50.120,11

Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri 4.463.479,40

Hazine Tahvilleri :

Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı 168.748.563,—

Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevlikan hazine tarafından vâkı tediyat 17.307.666,—

Senedat Cüzdanı :

TİCARİ SENEDAT 207.086.350,79

Esham ve Tahvilât Cüzdanı :

(Deruhte edilen evrakı nak- A — (diyenin karşılığı) Esham ve (Tahvilât: itibari kıymetle) 48.054.094,97

B — Seroest esham ve tahvilât 7.568.547,68

Avanslar :

Hazineye kısa vadeli avans 7.033.000,—
Altın ve Döviz üzerine 12.759,52

Tahvilât üzerine 7.837.371,43

Hissedarlar :

Muhtelif: 16.805.837,56

Yekûn

Lira

Sermaye: 15.000.000,—
İhtiyat Akçesi: 10.217.134,25
Âdi ve fevkalâde L. 4.217.134,25
Husulî 6.000.000,—

Tedavüldeki Banknotlar :

Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevlikan hazine tarafından vâkı tediyat 17.307.666,—

Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi 141.440.897,—

Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilen Reeskont mukabil ilâveten teda- vazed. 138.000.000,—

296.440.897,—

31.512.672,31

Türk Lirası Mevduatı :

Döviz taahhüdâtı:

Altına tahvili kabul dövizler Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri 2.654,38

Muhtelif: 41.462.824,11

41.465.478,49

106.639.879,08

504.276.061,98

Yekûn

504.276.061,98

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Türkiye Cümhuriyeti

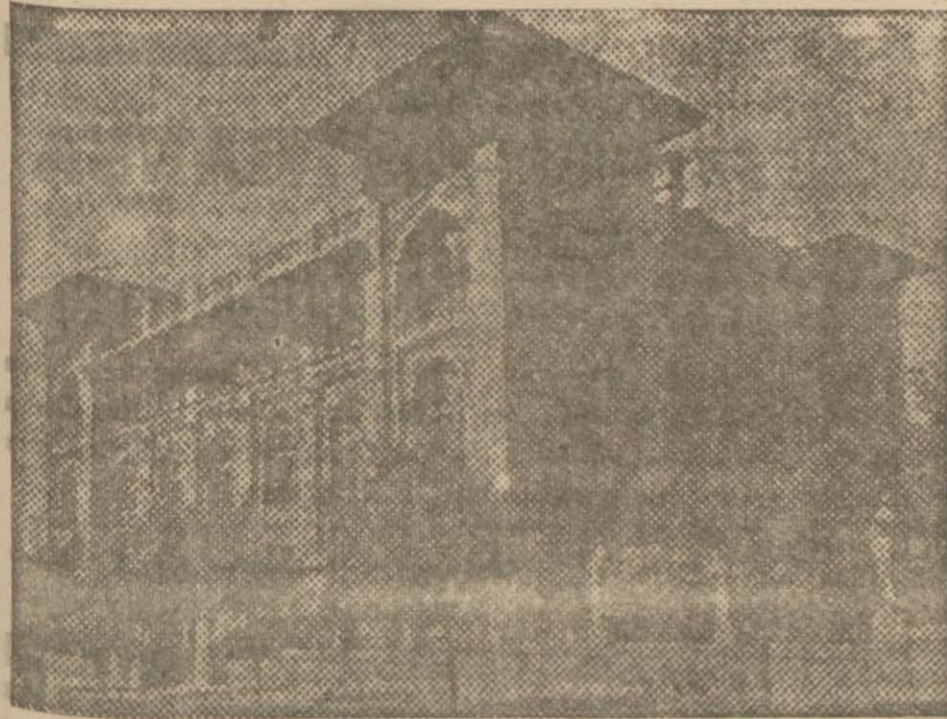
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 Lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Adliye Vekâletinden:

- 1 - İstanbulda Adil tip İ. M. lüğüne teslim edilmek ve şartnamesindeki evsafa uygun olmak şartile bir adet Del ve Ötü nakline mahsus kamyonet açık eksiltme suretile alınacaktır.
- 2 - Eksiltme Ankarada Vekâlet levazım ve daire M.lüğü odasında toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.
- 3 - Tahmin edilen bedel 2950 liradır.
- 4 - Muvakkat teminat 222 liradır.
- 5 - İhale 11.12.39 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 15 de ıera edilecektir.
- 6 - İstekliler tatil gün ve saatleri hariç olmak üzere bu işle şild şartnameleri hergün Ankarada Vekâlet levazım müdürlüğünden ve İstanbulda Adil tip İ. M. lüğünden bedelsiz olarak alabilir.
- 7 - Tatilplerin muvakkat teminatlarını malsandıklarına yatırdıklarına dair makbuzatları birlikte muayyen gün ve saatte Vekâlet eksiltme komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. «9832»

Bir doktorun günlük notlarından

Ses kısıklığı : 2

Verenden sonra hançerede ses kısıklığı husule getiren mühim hastalıklardan birisi de frengidir. Frenginin en hâd ve sarı olan ikinci devrinde birdenbire hastanın sesinin kısıldığı görülür. Fakat hastanın dikkatli muayenesinde diğer ban arazın mevcudiyeti göze çarpar. Vücutta şarabı mor renkte oldi döküntüler, ağzın içinde diğer frengi yaraları, saç dökülmesi, şiddetli baş ağrıları ve bilhassa geceleri artan baş ve diz ağrıları ve sair frengi arazi görülür. O zaman derhal kan tahlili yaptırmak lâzımdır. Görülen sarı arazi ile kan tahlili frengi taamülünü müsbet gösteriyorsa artık ses kısıklığının frengiden ileri geldiği tesbit edilmiş olur. Ve derhal en kuvvetli tedavi vasıtaları tatbik edilerek frenginin diğer arazi ile beraber ses kısıklığı da kaybolur gider. Şüphesiz bu derd diğerleri için çok sarı olan bir frengi devresidir. Gerek hançere veremünde ve gerekse hançere frengisinde strayet daima düşünülecek mühim sıhhi ve iktimalat bir noktadır. Bunu daima nazarı dikkatte tutmak lâzımdır.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muksbelesiz kalabilir.

Haliç Şirketi umumî hey'eti bugün toplanacak

Eski Haliç Şirketi umumî heyeti bugün toplanacaktır.

Haliç Şirketinin Belediye devri meselesi zaman zaman mevzu bahis olduğu halde şim diye kadar devredilememesinin sebebi, bir kısım hissedarların şirketin devamında ses- râr etmekte bulunmalarındır. Şirketin fevhi mukarrer olduğuna göre, bu toplantıda mü- nakasalar olacağı tahmin edilmektedir.

Gayrimenkul Satış İlanı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bay Cemil Molla Üryaninin 18854 hesap No.sile Sandığımızdan aldığı (18.000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 8202 No.lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden Beylerbeyinde İstavroz elyevm Bostancıbaşı Abdullahhağa mah. Nak- kaş halen Abdullahhağa sokak eski 75 yeni 75-77-79 kapı No.lu tapu kaydında maa müs- temillât köşk ve dağ mahalli İkras senesinde maa müstemillât üç bab köşk ve halen biri büyük ve diğeri küllü köşk namile maruf iki köşk ile bahçe ve diğer müstemillâtı ve derunlarına cari 4 masura mallezizin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttır. maya konulmuştur.

Satış tapu sicilli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 1625 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakif icaresi ve taviz bedeli ve tel- lâlîye rüsumu borçluya alddır. Arttırma şartnamesi 1.12-39 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicilli kaydı vesair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şey öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 15.1-940 tarihine müsadif Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmek için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimen- kul mükellefiyeti ile sandık alacağı tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 30.1-940 tarihine müsadif Salı günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırma- nın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hal- kı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerle beraber dairesimize bildirmeleri lâzım- dır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerle sabit olmayan- lar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malumat almak isteyen- lerin 938/53 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DIKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere mu- hamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ni tecavüz etmemek üzere ihale bede- linin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (9832)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

San'atkâr aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

İzmirdeki motörlü vagon deposunda çalıştırılmak üzere birinci sınıf bir frezece ve her türlü takım imalinde ve bilemesinde ihtisası olan bir takımçı ile 10 tesviyeçi alınacaktır. İmtihanda birinci sınıf işçi derecesinde muvaffakiyet gösterenler tavzif edilecektir. Müracaatlar Ankarada zat işleri müdürlüğüne dilekçe ile yapılacaktır. İmtihan günü ile imtihan edilecekler bilâhare dilekçelerindeki adrese bildirilecektir. Dilekçelere bonservislerin ilişik olması lâzımdır. «6097» «9846»

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA Şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutte devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muayenede inkibazlarda, barsak temizliğinde, Tifo, Grip; Zatürrieye, Sıtma nekahatlerine; Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta sayıyı hayret faydeler temin eder.

FOSFARSOL'ün Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLILIK BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 29 - 11 - 1939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.2875	5.4115
Nev - Yorh	108	130.56
Paris	9.75	2.925
Milano	6.805	6.77
Cenevre	29.30	29.11
Amsterdam	9.37	69.04
Berlin	—	—
Bükreş	21.65	21.5625
Atina	0.97	0.955
Sofya	1.3025	1.595
Prag	—	—
Madrid	13.00	13.14
Varsova	—	—
Budapeşte	2.675	28.534
Bükreş	0.1375	0.915
Belgrad	2.55	2.5175
Yokohama	51.84	81.1225
Stokholm	6.175	61.0275
Moskova	—	—

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi) Aksarayda: (Pertev), Alem - çarda: (Eşref Neşet), Beyazıdda: (Haydar) Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Yüksekaldırında: (Vingopulo), Taksimde: (Taksim) Yenışehirde: (Parunakyan), Şişli: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklı: (Mustafa Nail), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdar: (İttihad), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

Ace e satılık çay evi

Beşiktaşta Suadpark sineması yanındaki Suadpark çay evi müsteciri askere gideceğinden acele devredilecektir. Talib olanların içindekilere müracaat etmeleri.

Beşiktaş Has firm caddesi numara 67/1 Ali Parlak

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yapturacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

Hânelâ Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

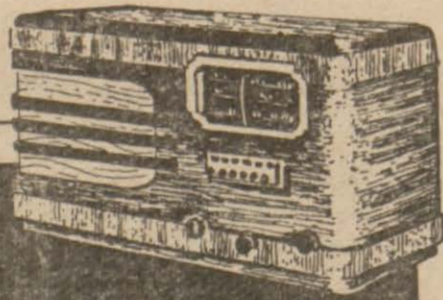
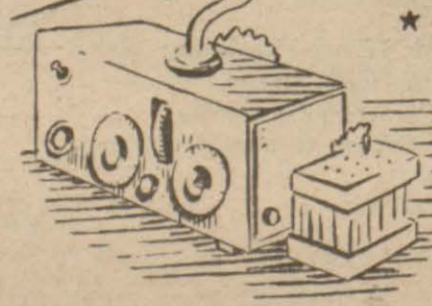
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Fazla Sinirlenmeyiniz

NEŞENİZİ BİR
GENERAL ELECTRIC RADYO
ALARAK YENİDEN
KAZANIRSINIZ!

1940 GENERAL ELECTRIC

RADYOLARI

Dünyanın en Büyük Fabrikasının Mamulâtıdır
Muhtelif cereyan ve 6 volt akümülatörle işliyen modellerimiz mevcut

BİRLEŞİK AMERIKANIN MAMULÂTIDIR
SATIŞ YERİ

GENERAL ELECTRIC MAGAZASI

Beyoğlu İstiklal caddesi No. 28 Tel: 43849

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Kayseri ve Civarı Elektrik Türk Anonim Şirketinden:

300-350 lira maaşla bir elektrik mühendisi alınacaktır. İsteklilerin mühendislik diploma suretlerine tercüme hallerini ve şimdiki çalıştıkları yerleri gösterir vesika ile birlikte Şirket Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur.

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEURALJİ, BAŞ, DIŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TESKİN EDER.

NEDEN

Bütün mütehasşis diş tabipleri

RADYOLİN

diş macununu tavsiye ediyorlar? Çünkü:

RADYOLİN

Dişleri beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir. Dişlerin çürümesine mâni olur. Ağız kokularını defeder

Sabah, Öğle, ve Akşam her yemekten sonra günde üç defa dişlerinizi fırçalayınız.

Muhtelif sergilerden 18 diploma, 24 altın madalya kazanmıştır.

RADYOLİNİ daima kullanınız

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşte ye Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillige müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rihim No: 45 Tel-fo: 41178 - Telgraf "HANSAFLUG"

El elden üstündür, fakat...

HACİBEKİR ŞEKERİ

Her şeyden üstündür.

Ali Muhiddin Hacı Bekir

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy.

Lüleburgaz gaz belediye ve hususî muhasebe elektrik şirketinden

Lüleburgaz belediye ve muhasebe hususiyeye elektrik şirketinin açık bulunan aylık 100 - yüz lira ücretli elektrik montörlüğüne aşağıda yazılı vasıflara sahip bir elektrik montörü alınacaktır. Evsaf şunlardır:

- 1 - Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinden aslen Türk olmak.
 - 2 - Jeneratör ile elektrik tevzi tablosundan ve harici haval elektrik şebekesinden anlayış olduğuna dair Nafia Vekâleti yüksek katından musaddak ehliyetnameli olmak.
 - 3 - Muvazzaf askerliğini yapmış olmak.
 - 4 - İyi ahlak sahibi bulunmak.
 - 5 - En son çalıştığı yerden aldığı bonservis kâğıdı.
- Talip olanların işbu vesikalarile Lüleburgaz belediye ve muhasebe hususiyeye elektrik şirketi müdürlüğüne müracaat etmeleri ilan olunur. (9873)

MOBİLYA MERAKLILARINA

SANDALYA AŞ, KARYOLALAR, PORTMANTOLAR vesair her nevi v3 şik mobilyalar

Fabrika fiyatına satılıyor
ASRİ MOBİLYA MAĞAZASI: AHMED FEYZİ
İstanbul, Rızapaşa yolu No: 66. Tel: 2347

Onuz yıl dönberi büyük fedakârlarla millî bir müessese tarafından çıkarılan ve herkese lâzım olan

1940 ECE MUHTIRALARI

Birçok yeniliklerle gayet sık maroken ve bez kaplı her çeşidi piyasaya çıktı. Bütün kirtasiyecilerde bulunur. Deposu: Ankara caddesi No. 111 M. SADIK. Telefon: 21444

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23396